FURNICA ȘI ELEFANTUL

CUM SĂ DEVII UN LIDER DE SUCCES

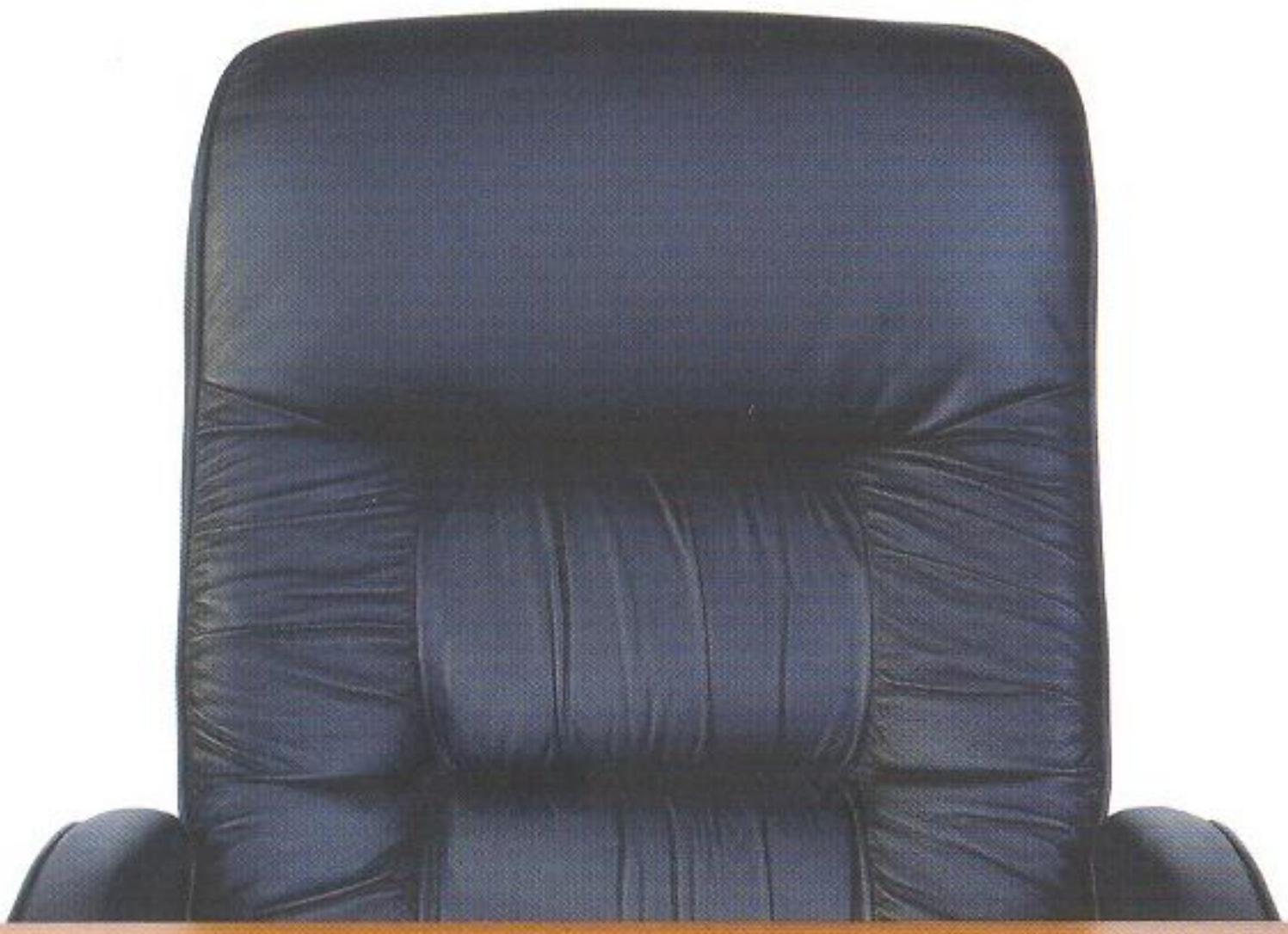

VINCE POSCENTE

colecția cărți cheie

Curtea Veche

colecția
cărți cheie

Colecție coordonată de
DORU SOMEȘAN

VINCE POSCENTE este specialist în management organizațional și liderul uneia dintre cele mai apreciate firme de consultanță în afaceri din Statele Unite, Be Invinceable Group. A mai făcut parte din consiliul director al Canadian Olympic Hall of Fame, iar în 2003 a fost inclus în Speaker Hall of Fame, fiind unul dintre cei mai respectați și îndrăgiți scriitori de literatură motivațională.

Pe lângă titlul de față, Vince Poscente a publicat alte două cărți de succes, *Invinceable Principles* (1999) și *The Age of Speed: Learning to Thrive in a More-Faster-Now World* (2008).

VINCE POSCENTE

FURNICA ȘI ELEFANTUL

CUM SĂ DEVII UN LIDER DE SUCCES

O parabolă şi un plan în cinci paşi pentru îmbunătățirea performanțelor personale

Traducere din limba engleză de
NICOLETA STROIE

Curtea veche

BUCUREȘTI, 2009

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
POSCENTE, VINCE
Furnica și elefantul : cum să devii un lider de succes /
Vince Poscente; trad.: Nicoleta Stroie. — București:
Curtea Veche Publishing, 2009
ISBN 978-973-669-845-3

I. Stroie, Nicoleta

821.135.1-84

Coperta: GRIFFON AND SWANS
www.griffon.ro

VINCE POSCENTE
The Ant and the Elephant:
Leadership For the Self

Copyright © 2004 Vince Poscente
All rights reserved.

© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2009
pentru prezenta versiune în limba română

ISBN 978-973-669-845-3

Dedicată părinților mei,
cei care mi-au fost lideri, mentori și m-au înconjurat
cu toată dragostea lor.

Pentru mama mea,
călăuză de o continuă curiozitate
și în memoria tatălui meu,
definiția integrității.

În cinstea soției mele,
cel mai bun prieten și cel mai răbdător profesor.
Pentru copiii mei, Max, Alexia și Isabella,
cei care mi-au oferit o „oază" de fericire.

CUM SĂ DEVII UN LIDER DE SUCCES

Înainte ca oricine să-și atingă potențialul maxim în calitate de lider, trebuie să fie propriul stăpân. Trebuie să-și valorifice talentele și aptitudinile, să-și schimbe comportamentele care îi îngreunează dezvoltarea și să-și stăpânească temerile și emoțiile negative ce adesea îl împiedică să-și atingă țelurile.

Așa cum știți, mintea noastră funcționează în două spații distincte — gândirea conștientă și cea subconștientă. „Furnica" este partea intențională a creierului — găzduiește gândirea critică și analitică. „Elefantul" este partea instinctuală, impulsivă a creierului — găzduiește emoții, amintiri și chiar ghidează trupul pentru îndeplinirea unor funcții vitale. Deși ne cunoaștem gândurile conștiente — sau *furnicile* — destul de bine, adesea trecem cu vederea puterea gândirilor *elefantine* aflate în subconștient. Din păcate, atunci când facem acest lucru risipim un izvor nesecat de potențial uman.

Imaginați-vă o furnică mititică pe spatele unui elefant african uriaș. Indiferent de sârguința furnicii de a se îndreapta spre est, dacă elefantul călătorește în direcția opusă, furnica va ajunge într-un punct mai vestic decât

cel din care a plecat. În mod asemănător, nici noi nu ne vom atinge țelurile dacă gândirea conștientă și cea subconștientă nu sunt pe aceeași lungime de undă. Ce aspecte elefantine ale personalității noastre nu ne lasă să înfruntăm provocările? Cum stau emoțiile în calea capacității noastre de a acționa și comunica eficient? Ce înseamnă de fapt să te dedici realizării unui vis?

E posibil ca un lider bun să recunoască faptul că trece cu vederea obiceiuri elefantine care-l fac să șovăie în fața țelurilor — dar un lider *adevărat* ia măsuri în privința aceasta. Își înfruntă comportamentele subconștiente care-l țin pe loc. Muncește pentru a remodela convingeri adânc înrădăcinate, atitudini și credințe astfel încât acestea să susțină eforturile sale conștiente. *Adevăratul* lider își învinge temerile ascunse, mărește miza și face o investiție emoțională în viziunea sa pentru a le arăta altora calea spre succes.

Furnica și elefantul este o parabolă ce te ajută să faci exact acest lucru. Scopul ei este să arate cum putem să unim forțele gândirii conștiente și subconștiente pentru a atinge cele mai înalte niveluri ale performanței noastre ca indivizi și lideri.

1
Părăsirea căminului familial

Cu mulți ani în urmă, în savana africană s-a întâmplat ceva extraordinar. O furnică, nu mai mare decât o picătură de ploaie, a găsit tăria, puterea și determinarea de care avea nevoie pentru a muta din loc un elefant.

Nu este cu putință, o să spuneți! Sub nicio formă o furnică nu ar putea clinti măcar un elefant.

Dar fiecare cuvânt din această poveste este adevărat. După luni și luni de perseverentă introspecție, o furnică extrem de lucidă pe nume Adir a învățat cum să țină în frâu puterea lui Elgo, partenerul său subconștient de dimensiuni elefantine. Nu numai că a aflat lucruri noi despre sine pe parcursul acestui proces, dar a aflat și ce înseamnă să devii un lider demn de urmat.

Desigur, nicio furnică — sau om, la drept vorbind — nu e ruptă de ceilalți. Dacă nu ar fi avut parte de instruirea îngăduitoare a unei înțelepte bufnițe bătrâne pe nume Brio — a cărei voce semăna cu cea a lui James Earl* —, e posibil ca speranțele lui Adir pentru un viitor mai bun să nu se fi realizat niciodată. Totuși, cu ajutorul

* Referire la personajul Mufasa, din filmul de animație *The Lion King*, și nu la Darth Vader.

lui Brio, Adir a aflat ce înseamnă să fii propriul stăpân. Mai important decât aceasta, a învățat cum introspecția îi poate permite să devină un lider pentru ceilalți.

Adir și Elgo au schimbat direcția și cursul vieții lor. Când vei auzi ce le-a spus Brio, vei fi în măsură să-ți schimbi și tu viața.

Aceasta este o poveste excepțională.

O poveste ce te va motiva.

Una de pe urma căreia știu că poți beneficia.

Și începe cu o furtună înfricoșătoare…

* * *

Într-o noapte, în vreme ce Adir dormea liniștit în patul său, prietenul său Charlie îl trezi.

— Adir, Adir! îl scutură Charlie gâfâind. A început o furtună puternică. Trebuie să ne asigurăm că proviziile sunt în siguranță! Adir, care fusese prins în chinurile unui vis strașnic, se ridică morocănos din pat. Se frecă la ochi și îl urmă pe Charlie afară din mușuroi.

Odată ajunși afară, Adir a văzut că întreaga colonie fusese chemată să ajute la acest proces. Adir privea cum prietenii și colegii săi alergau încoace și-ncolo încercând să mute mâncarea și proviziile de pe pământul bătut de vânt sub un acoperiș care să le protejeze. În vreme ce lucrau, ploaia și vântul s-au întețit. În scurt timp Adir a realizat că întreaga situație era un adevărat haos. Mulți dintre colegii săi de muncă alergau în cerc ca niște furnici decapitate.*

— Mergeți în direcția greșită! le striga Adir.

---

* Sau găini. Știți ce vreau să spun.

Se cățără pe o movilă mai înaltă și încercând să acopere cu vocea vuietului vântului, strigă:

— Urmați-mă! Pe aici va fi mai ușor! Oricât de tare a strigat Adir, tovarășii lui nu i-au ascultat îndrumările. Încerca să strige mai tare și să le atragă atenția fluturându-și cele patru picioare din față, dar ei fie nu-i acordau atenție, fie erau prea epuizați și astfel îl ignorară.

Deodată un fulger lumină cerul. În acel moment, Adir se opri să se uite la forfota din jurul lui. Lumina electrizantă captase acel iad; întreaga colonie arăta de parcă fusese înghețată.

Multe luni de atunci înainte Adir nu avea să-și mai vadă semenii. Și asta pentru că mica furnică avea să fie purtată spre cer de o rafală de vânt. Adir se simțea de parcă ar fi avut aripi, zburând în timp ce se rostogolea prin aer. Când acea rafală s-a domolit, o alta îi luă locul. Și apoi alta. Și alta.

Ploaia a continuat să cadă cu putere pe pământul uscat, iar vântul să șuiere peste câmpii. Nu se știe cât de departe fusese Adir purtat la voia întâmplării, iar în noaptea întunecoasă acesta își pierduse orientarea cu desăvârșire. Când vântul îl lăsă în cele din urmă pe pământ, Adir alergă spre protecția pe care i-o oferea o râpă de mică adâncime. Trupul său rănit se prăbuși, iar el căzu într-un somn adânc, adânc.

Habar nu avea Adir că această furtună era cea care-i avea să-i schimbe viața. Îl luase din traiul călduț din colonie și îi dăduse șansa de a privi viața cu alți ochi. De fapt, dacă nu ar fi fost acea furtună îngrozitoare, Adir nu ar fi descoperit niciodată Oaza.

* * *

Adir s-a trezit în liniștea ce a urmat furtunii din noaptea precedentă simțindu-se — printre altele — oarecum *confuz*. Se frecă la ochi, și-și dădu seama aproape imediat că împrejurimile îi erau complet străine. Retrăi teroarea din noaptea ce trecuse și imediat deveni neliniștit. S-a uitat în jur și nu zărea pe niciunul dintre tovarășii săi. De fapt, nu vedea nici cea mai mică dovadă că existase vreodată un mușuroi. Cercetă terenul îndeaproape, dar nu a găsit nicio urmă care să-l conducă spre casă.*

Pustietatea ce-l înconjura îi consuma energia. Se simțea îngrozitor de singur și înfrânt. Realitatea situației se instală cu aceeași repeziciune cum răsare soarele în savana africană. Aflat singur, Adir nu știa ce urma să facă și cu atât mai puțin cum avea să-și umple zilele și nopțile. Cu toate acestea, lucrul care-l înspăimânta probabil cel mai mult era că fără nimeni din colonia de furnici Adir nu avea nicio sarcină de îndeplinit și niciun scop. Se uită pierdut într-o băltoacă cu apă de ploaie, reminiscență a furtunii din noaptea precedentă. În timp ce analiza situația, își dădu seama că fără nimeni din colonie nu era prea sigur cine este *el*.

Problema unui scop al vieții răsună ca un ecou în mintea lui Adir. Care fusese scopul lui în colonie? Medită asupra noțiunii la nesfârșit — la urma urmei, ce altceva era să facă în acest loc sterp de unul singur?

De-a lungul acelei prime zile petrecute singur, Adir simțea cum creierul său mic pulsează de emoție. Era nefericit.

Înainte să fie separat de colonie, Adir putea spune fără grijă că și-a făcut treaba bine. Era demn de încredere din

* Aceasta este una din acele povești în care furnicile pot vorbi, dar nu au acces la mapquest.com.

toate punctele de vedere. Celelalte furnici știau că este o furnică bună, cu intenții bune și cu bunăvoința de a munci din greu. Nu cu mult timp în urmă Regina chiar îl promovase într-o funcție care-l făcea răspunzător de un întreg grup de furnici. Adevărul era că Adir nu se simțea confortabil în această poziție. De cele mai multe ori, când furnica dădea un ordin, ceilalți îl priveau cu acei ochi goi de furnică, nu foarte siguri cum să procedeze. Părea prea greu, imposibil să încerce să-i însufletească. Nu știa cum să le comunice punctul său de vedere într-un mod eficient. Uneori, când încerca să-și motiveze echipa cu privire la o anumită sarcină, se simțea ca un prefăcut. Sigur că putea vorbi în cunoștință de cauză, dar niciodată nu credea cu adevărat ce-i ieșea pe gură. Se înțelege de la sine că lucrurile nu mergeau bine. Chiar cu o săptămână înainte, Regina îl luase pe Adir în cuibul ei să-i transmită că echipa lui este „sub așteptări". Adir ar face bine să găsească un mod de „a rezolva lucrurile", spusese ea superior, ori va suferi „consecințele".

Acum, singur și separat de prietenii și colegii săi, Adir putea fi sincer cu el însuși: nu a simțit niciodată că este implicat cu adevărat în rezultatele muncii din colonie.* Acest lucru îl tulbură. Știa că avea multe lucruri de oferit lumii. Într-adevăr, știa că poate oferi multe lucruri tovarășilor săi și mai ales echipei sale. Poate că dacă ar încerca mai mult ar transforma colonia într-un loc mai bun — dar ce însemna acest lucru? Ce anume ar trebui să facă și asupra *cărui lucru* să se oprească, mai precis? Se ridică în capul oaselor și-și aruncă privirea în depărtare. Se uită bine în jur și simți cum speranța că vor urma lucruri bune se risipea.

* Excluzând acțiunile la bursă, desigur.

— Nu acesta este calea? bolborosi el, apăsând pe unul dintre picioruşe. Când mi-am dat seama că aș fi putut proceda mai bine, e prea târziu. Fir-ar să fie! Pe cine încerc să păcălesc? Nu o să-mi găsesc niciodată colonia! Și chiar dacă o s-o găsesc, nu pot schimba nimic, mai ales nimic din ceea ce sunt…

Trupul lui Adir se prăbuși încă o dată. Înfrânt. Fără speranță. De-a dreptul imobilizat.

* * *

Timpul trecu și o rutină anostă începu să-i umple zilele. Lui Adir i se părea că tot ceea ce face este doar să-și asigure supraviețuirea — nici mai mult, nici mai puțin. Trecuseră zilele în care socializa cu prietenii și colegii săi în pauze. În calitate de furnică solitară, întotdeauna erau multe de făcut și totuși adesea simțea că nu face acele lucruri decât pentru a trece ziua.

În fiecare dimineață își îndeplinea rutina obișnuită. Își îngrijea fiecare picior și întreg trupul, își pieptăna antenele conștiincios și-și peria cleștii. Se pregătea pentru obișnuitele ridicări de greutăți — de cincizeci de ori greutatea corpului său — și din păcate, se obișnuise cu mediul aspru și propria singurătate, fără ca măcar să-și dea seama.

Deși era un efort suplimentar, Adir era încă în stare să găsească hrană în împrejurimi. În timp ce colinda în sus și-n jos pentru a găsi cele necesare cinei, privea adesea în depărtare remarcând cum ținutul posomorât contrasta cu albastrul uimitor al cerului. Inevitabil, aceasta panoramă îl umplea de un sentiment de dor și regret, iar aceste sentimente persistau și nu-i dădeau pace pâna târziu în noapte. *Viața trebuie să fie mai mult decât atât*, se gândea uitându-se la stelele strălucitoare.

Viața ar trebui să fie o călătorie plină de satisfacții, nu doar o luptă pentru supraviețuire.

Viața ar trebui să fie o **călătorie plină de satisfacții**, nu doar o **luptă** pentru **supraviețuire**.

Apoi, într-o după-amiază, o cioară mare se așeză lângă el și începu să ciugulească din rezerva de mâncare pe care Adir o strânsese. Deoarece cioara era de o mie de ori mai mare decât el, Adir se apropie cu precauție.

— Îmi cer scuze, spuse Adir pașnic, dar cât putu de tare. Ăă, domnule, cred că mănânci din mâncarea mea.

Pasărea îl privi cu un ochi împietrit ce îl făcu pe micul Adir să se cutremure.

— Așa! Și?! Ce ai de gând să faci?

— O, nimic, nimic…, se apără Adir. Nu voiam decât să… ăăă… să mă asigur că-ți place; doar atât.

— Mersi, chicoti pasărea în batjocoră, dar nu e nevoie. Mă îndrept spre Oază și mâncarea de acolo e mai bună decât ce ai tu. Poți s-o păstrezi.

Antenele lui Adir înțepeniră de interes.

— Oază? Ce e asta? Nu am auzit niciodată de Oază…

— Nu ai auzit de *Oază*?* râse pasărea. Ha! Ce glumă bună! Oaza este „doar" cel mai bun loc din lume; „doar" atât. E ca un paradis. De fapt, e un loc mai bun decât paradisul; e *raiul*. Tot ceea ce ai putea visa vreodată — nuci de cocos, papaia, mango — *pur și simplu pică din copaci*. Este tărâmul soarelui și al vegetației luxuriante.

* Ciorile, din câte se pare, sunt snoabe.

Partea cea mai bună este că Oaza este locul unde totul vine pur și simplu de la sine… orice ți-ai putea dori sau visa *devine realitate* în Oază. Ochii ciorii scăpărară doar gândindu-se la acest loc magic, dar se scutură și ieși repede din reverie când își dădu seama că Adir o privea curios. Aruncând o privire împrejurimilor, adăugă pe un ton fals:

— În mod sigur nu este ca locul acesta; asta e clar!

— Pare *uimitor*! spuse Adir. Te duci într-acolo acum?

— Bineînțeles! Pasărea se întoarse și se pregăti să-și ia zborul.

— Mă iei și pe mine? Sau, cel puțin… ăăă… îmi spui cum ajung acolo? se plânse Adir.

Cioara cea neagră își înălță capul deasupra aripilor clipind:

— Și mai exact, de ce aș face asta, micuță furnică?

Astfel, cioara zbură în depărtare.*

* * *

După ce a ascultat descrierea Oazei de la cioară, Adir începu să se consume numai gândindu-se la acel loc. De fapt, visa Oaza zi și noapte. *Cum este?* se întreba. *Cum este cu adevărat acest tărâm magic? Este un tărâm al soarelui, al cerului albastru și al oportunităților? O să-mi găsesc tovarășii acolo? În mod sigur îi voi găsi. Dacă cioara are dreptate și Oaza este un paradis, atunci viața bună pe care mi-o doresc — o viață care îmi va oferi mai mult decât corvoada zilnică a supraviețuirii — este acolo, așteptându-mă.*

Era sigur că toate visurile sale ar deveni realitate și toate problemele s-ar rezolva dacă ar găsi un drum care

* Dacă furnicile ar avea degete, micuțul nostru erou i-ar fi arătat acelei păsări *degetul*.

să-l ducă acolo. Să ajungă la Oază deveni țelul său, misiunea, cel mai înflăcărat vis.

De multe luni nu se mai simțise Adir atât de bine. Poate exista și o parte bună a faptului că fusese despărțit de colonie. Poate furtuna îl luase din traiul său confortabil și-l aruncase într-o lume nouă, plină de oportunități. Singura întrebare pe care și-o mai punea acum Adir era prin ce mijloace ar fi putut el să transforme acest vis în realitate.

2
A merge pe cărări bătătorite

Se știe faptul că elefanții au o memorie foarte bună, iar elefantul Elgo nu făcea excepție de la regulă. Își amintea tot ceea ce experimentase, de la gustul ierbii pe care o mâncase pe când era pui până la soarele fierbinte de ieri. De fapt, memoria lui extraordinară era cea care păstra ritmul constant al picioarelor, care se ridicau și coborau într-o mișcare automată (fie că știa sau nu încotro se îndreaptă). Indiferent dacă era un suspin, un miros, o mișcare, un sunet sau chiar o atingere, totul rămânea în mintea și în memoria lui Elgo pentru totdeauna. Era un depozit ambulant de amintiri, obiceiuri și instincte.

Elgo era un elefant robust cu umeri imenși și un spate puternic.* Erau foarte puține lucruri care să-i stea în cale. Și totuși, în ciuda fizicului său impozant, Elgo era surprinzător de timid. Probabil din cauza mediului în care crescuse. Fusese ghidat de doi părinți iubitori care fără să-și dea seama îi luaseră pofta de viață de-a lungul anilor în care-l crescuseră.

* Elefanții sunt sensibili când vine vorba de greutate, așa că vom spune că Elgo avea „un corp impunător". Era mare și în putere.

Tatăl lui Elgo era un pesimist notoriu ce-și petrecea zilele și nopțile povestind tuturor celor care-l ascultau cât de grea este viața. Așa cum fac toți tații, și tatăl lui Elgo îi ținea adesea predici tânărului elefant:

— Terenul pe care locuim este neiertător. Mă rog să nu înfrunți niciodată greutățile pe care le-am întâmpinat noi în timpul Marii Secete, dar chiar dacă nu o vei face, tot vei vedea că viața este o luptă.

Mama lui Elgo îl îngrijise foarte bine cât era mic fiind în aceeași măsură de prudentă. Îi amintea întotdeauna să aibă grijă și să nu se abată de la drumul stabilit de turma de elefanți.

— Pericolul pândește la fiecare cotitură și trebuie să ai grijă, îi spunea ea cu vocea caldă. Fii un elefant bun și fă ce ți se spune. Ascultă-l pe tatăl tău — el știe cel mai bine.

Elgo ținea seama de sfaturile și avertizările lor. Alături de mama și tatăl său a învățat să muncească din greu și să-și apere teritoriul. Pe măsură ce s-a maturizat a aflat toate restricțiile pe care elefanții le înfruntă. A-i asculta pe cei mai în vârstă, lupta, resemnarea — acesta era destinul fiecărui elefant și Elgo nu a uitat niciodată aceste lucruri.

Desigur că, deși Elgo era ascultător, o parte din el trăia în afara închisorii turmei. Chiar și pe vremea când era doar un pui îi plăcea să viseze cu ochii deschiși, găsindu-și pacea în evadarea din realitate, lăsându-se purtat de imaginație.

În adolescență, unchiul său obișnuia să-i povestească despre un minunat ținut îndepărtat cu lacuri limpezi și adânci, copaci mereu înfrunziți, flori parfumate și alte animale prietenoase. În acest paradis nu era nevoie să cauți mâncare, apă sau umbră. Orice

îi trebuia unui elefant pentru a fi fericit se afla în apropiere.*

— În Oază, spunea unchiul său, nu trebuie să parcurgi milă după milă în căutarea apei și nici să sapi în pământul sterp. E o viață ușoară și toți sunt fericiți acolo.

Din păcate, de fiecare dată când unchiul începea să-i povestească despre Oază, tatăl lui Elgo intervenea.

— Nu asculta prostiile astea! trâmbița acesta. Unchiul tău nu face decât să te amăgească. Viața este dură; este grea, Elgo. Și dacă nu mă crezi acum, așteaptă și o să vezi cât de grea poate să fie. Apoi se întorcea către unchi și spunea:

— Spune-i adevărul. Spune-i cât de grea e viața! Nu-l îndruma greșit!

Unchiul lui Elgo ofta apăsat.

— E adevărat, spunea uitându-se la tatăl lui Elgo. Viața unui elefant e dură… chiar și atunci când nu trebuie să fie așa.

Viața este **dură**, chiar și atunci când
nu trebuie să fie așa.

* * *

Ca toți elefanții masculi, Elgo a părăsit turma mamei sale atunci când a crescut suficient de mare. Deși știa că era cel mai bine așa, îi lipseau siguranța și inocența adolescenței sale. Într-o dimineață, în vreme ce-și târa picioarele pe cărarea bătută de elefanți, își aruncă ochii

* La magazinul Elefantul Vesel. Atenție, cumpărători: vă așteaptă noi oferte.

spre cer și se întrebă cum ar fi dacă s-ar transforma într-un nor. *Imaginează-ți*, medită el, *să plutești liber de-a lungul cerului. Cât de minunat ar fi! Mă întreb cum ar arăta savana de acolo de sus?* Apoi, întrucât soarele fierbinte se înălța pe cer, își ridică urechile departe de corp pentru a se răcori.

Nu îi lua mult timp lui Elgo pentru a reveni cu picioarele pe pământ. Își lăsă capul în jos și a început să culeagă cu trompa niște buruieni. Apoi se întoarse la drumul lung și plictisitor, mereu în căutare de mâncare și de un ochi de apă.

Elgo își imagina adesea acel ținut îndepărtat de care auzise pe când era adolescent. Nu voia să recunoască, dar de fapt ajunsese să se gândească la Oază ca la propriul cămin. *Simțea* că acolo este locul lui. Desigur, să ajungă acolo era o altă problemă. Elgo se resemnase de mult timp cu ideea că Oazei putea să i se spună la fel de bine Mirajul. Nu avea să o vadă niciodată. *Visează cât vrei*, își zicea, *dar Oaza nu există decât în mintea ta.*

Continuă să facă ceea ce i se spusese să facă încă din vremea copilăriei. Vocea mamei sale îi suna ca un ecou în minte:

— Fii un elefant bun și fă ce ți se spune.* Asta era tot ce avea de făcut: să urmeze cărarea ce era în fața lui, fără să pună întrebări. Viața unui elefant, la urma urmei, este foarte grea.

* * *

Desigur, un asemenea comportament nu este specific numai elefanților. Lumea este plină de făpturi care-și doresc un lucru cu ardoare, dar niciodată nu par să iasă

* Știți și voi… Mănâncă-ți legumele… Fă curat în cameră… Nu ridica trompa la mine… Am fost gestantă cu tine douăzeci și două de luni și am născut un pui de 265 de livre — nu mă înfrunta.

din tiparele obiceiurilor negative ce le împiedică să-și realizeze visele. Dar exista în savană o făptură care știa acest lucru în urma multor ani de experiență. Numele ei era Brio — bufnița înțeleaptă, o adevărată legendă în savană pentru inteligența și sfaturile ei bune. Brio îi cunoștea pe părinții lui Elgo și putea recunoaște înfățișarea impunătoare și umerii lați ai acestuia de la mile întregi depărtare. Știa, de asemenea, multe detalii despre educația pe care o primise.

În vreme ce Elgo mergea greoi, frumoasa bufniță zbura cu grație deasupra elefantului. Pentru Brio era o certitudine că Elgo va continua să se îndepărteze de Oază fără ca măcar să-și dea seama.

— Bietul elefant, nu știe nici măcar *cum* să schimbe direcția, spuse Brio. În ciuda tuturor indiciilor — apa curgătoare și întinderile de iarbă verde — tot nu își dă seama. Brio zbură pe o creangă înaltă și oftă. La fel ca multe alte animale, rătăcește și el drumul spre Oază.

Habar nu avea Elgo că Brio îl urmărea de la înălțime punând la cale un nou traseu pentru el.

3
Descoperirea oportunităților

Gândul la Oază îl consuma emoțional pe Adir. Și totuși, asemenea multora dintre noi, furnica vedea în distanța dintre visul său și realitatea de zi cu zi un obstacol imposibil de trecut.

În fiecare noapte mergea la culcare cu intenția ca a doua zi să pornească la drum spre realizarea visul, dar atunci când se trezea, era prea speriat să mai plece undeva. Din păcate, Adir lăsă îndoiala să se strecoare și să se instaleze în mintea sa. Se întreba dacă cioara îi spusese adevărul — chiar era Oaza atât de minunată precum pretindea? Și mai ales, cum ar putea el ajunge vreodată acolo? În ce direcție ar trebui să meargă? Cât timp îi va lua? Va fi în stare să ducă la capăt călătoria de unul singur? Va fi periculos?*

Viața lui se derula la fel, zi după zi și noapte după noapte. Era greu să ignore adevărul: nu făcea niciun progres. Avea sentimentul că visul său de a ajunge în Oază se îndepărta tot mai mult.

— Poate ar trebui să mă resemnez cu viața mea tristă, se gândi. Nu e minunată — fir-ar să fie, nu e nici măcar bună — dar cel puțin e acceptabilă.

---

* Psst! Adir este un pic nevrotic.

* * *

Adir știa că fiecare furnică are propriul destin, dar nu-l știa pe cel al lui. Destinul era o noțiune ce-l deruta puțin. De fapt, e o noțiune ce ne derutează pe majoritatea dintre noi. Deși nu realiza, Adir nu era singur.

Într-o zi, pe când furnica înainta greoi cu un vârtej de gânduri pozitive și negative amestecându-i-se în cap, deveni tot mai agitată. Știa ce voia, dar simțea că puterea sa de decizie și hotărârea se evaporau cu fiecare clipă ce trecea. Îi era din ce în ce mai greu să-și imagineze Oaza. Mica furnică deveni tot mai tristă pe măsură ce se gândea la destinul său. Nu-și mai putea controla emoțiile. Frustrarea atinse un punct critic și într-un moment de slăbiciune cedă nervos:

— Care naiba e destinul meu, la urma urmei!?!

Întrebarea fu luată de vânt și răsună de-a lungul ținutului gri. Atunci, o voce ce părea că vine de nicăieri îi răspunse:

— Chiar așa! Care este destinul tău?

Dumnezeule, se gandi Adir apucându-și capul cu mâinile. *Îmi pierd mințile. Am auzit de halucinații, dar asta e ridicol. În mod sigur am stat mult prea mult timp singur și ce mi se întâmplă e de necrezut… vorbesc de unul singur!*

— Nu vorbești de unul singur, micuță furnică, spuse vocea.

— Cine a vorbit? întrebă Adir nervos uitându-se de jur împrejur convins că o ia razna.*

---

* Vi se pare demodată expresia „a o lua razna"? Dacă da, vă rog să o înlocuiți cu una din următoarele:

A) A-i lipsi o doagă.

B) A nu avea toți boii acasă.

C) Variantele de mai sus.

Soarele care mai devreme îi încălzise lui Adir trupul negru ca tăciunele, brusc nu se mai vedea. Se cutremură de frică, se uită cu ochii întredeschiși spre lumină și — așteptându-se să vadă un animal cu un corp pe măsura vocii pătrunzătoare — văzu în loc silueta lui Brio, bufnița cea înțeleaptă.

* * *

Pe vremea când era adolescent, Adir auzise povești — legende chiar — despre Brio, dar nu îl cunoscuse niciodată personal. Acesta din urmă era cunoscut pentru lecțiile de viață pe care multe animale din savană le învățaseră de la el. Circulau zvonuri despre cum reușise Brio de unul singur să salveze industria de mango de la faliment și cum negociase cu succes împărțirea teritoriului între două haite de hiene certărețe.

Adir își amintea de vechea zicală, „Când furnica este pregătită, va apărea și bufnița". Pur și simplu *trebuia* să devină următorul învățăcel al lui Brio. Cu o forță care aproape-l copleși, Adir își dădu seama că învățăturile lui Brio l-ar putea ajuta să-și atingă visul de a ajunge la Oază.

Brio era o bufniță frumoasă. Penele sale aveau umbre calde de maro și bej, iar ochii săi păreau că strălucesc ca niște bijuterii. Ciocul îi era puternic și grațios, iar Adir nu-și putea decât imagina câte vorbe înțelepte rostise de-a lungul anilor.

Brio ateriză lângă furnică și-și întinse piciorul și aripa dreaptă, apoi piciorul și aripa stângă. După ce-și scutură capul, bufnița înțeleaptă se așeză într-o poziție confortabilă.

Adir rămase nemișcat, oarecum fascinat și așteptă ca Brio să spună ceva.

După o tăcere lungă, Brio se uită la Adir cu ochi adânci, pătrunzători și repetă întrebarea:

— Chiar așa, Adir, care este destinul tău?

De fapt, Adir spera să primească răspunsuri, nu și mai multe întrebări. Se scărpină în cap și ridică din toți cei șase umeri ai săi.

— Ăăă... ei bine, pentru început... aș vrea să vă salut, domnule Brio, Sir. Am auzit multe despre dumneata. Reputația dumitale este binecunoscută. Dar, ăăă, referitor la întrebare, ei bine, mi-e teamă că nu știu răspunsul. Aș vrea să-l știu... De fapt, acum că ești aici, speram ca *dumneata* să-mi spui *mie* răspunsul.

Așa cum obișnuiesc bufnițele să facă, Brio își roti rapid capul de jur împrejur — băgându-l în sperieți pe Adir. *Vai de mine! Ce zi am!*

— Ei bine, Adir, spuse bufnița cu voce joasă, dacă ești dispus să asculți, poate te voi putea ajuta să-ți afli destinul.

Nu mai e nevoie să spunem că Adir era entuziasmat și curios deopotrivă. Se așeză, așteptând ca Brio să continue.

— Adir, spuse bufnița cu hotărâre, ești o făptură cu un foarte mare potențial și intelect, ambele adunate într-un ambalaj micuț. Și crede-mă, ești foarte înzestrat.

— Da?

Brio privi în jos la furnica cu ochii mari.

— Da, e adevărat. De fapt, cele mai multe furnici nu știu de existența acestei înzestrări.

Adir era atât de curios încât abia se mai ținea pe picioare. Care era această înzestrare? De ce nu-i spusese nimeni până atunci?

— Brio, Sir... despre ce înzestrare e vorba?

— Adir, înzestrarea ta este faptul că poți comunica cu elefanții.

— Pot să vorbesc cu elefanții? întrebă Adir neîncrezător.

— Da, și mai e ceva care cred că te va șoca un pic.

— Ce anume? întrebă Adir într-o doară.

— Ei bine, dacă te urci pe gheara mea, o să-ți arăt.

Adir nu mai era în stare să pună întrebări. Era atât de fascinat, atât de copleșit, încât pur și simplu făcu ce i se spuse. Se cățără pe gheara lui Brio cât putu de repede și înainte să-și dea seama, plutea în aer. Dintr-o singură mișcare, Brio făcu trei salturi la stânga, deși lui Adir i se părea că merseseră mile întregi.

— Acum, Adir, zise Brio, coboară de pe gheară și uită-te în jurul tău.

Adir făcu din nou ce i se spuse, dar de această dată nu-și putea crede ochilor. Stătea pe marginea unei stânci abrupte, dar nu era o stâncă normală. La un moment dat pământul se prelungea cu o extensie lungă și rotundă de teren după care dispărea. Adir simțea că privește sfârșitul lumii. Gândurile îi alergau în toate direcțiile. *Aici am aterizat în noaptea aceea furtunoasă? La sfârșitul lumii?*

— Domnule Brio, nu știu ce se petrece! Este foarte ciudat. Unde sunt?

Brio sesiză frica din vocea lui Adir și-i spuse repede să nu-și facă griji.

— Adir, toată viața ta ai trăit pe spatele unui elefant. Tocmai te-am adus pe capul acestuia. Ceea ce vezi este arcuirea lină a trompei sale. Fie că mă crezi sau nu, furtuna care te-a adus aici te-a mutat dintr-o parte a acestui elefant uriaș într-alta.

Adir era în stare de șoc. Simțea că-i fuge pământul de sub picioare (deși în realitate ar fi trebuit să simtă că *elefantul* îi fuge de sub picioare). Gâtul i se uscă și putea să jure că începe să-și piardă vederea.

— Eu... eu... am trăit toată viața pe spatele unui *elefant*? Adir se opri și privi în jos. Vrei să spui că în timp ce mă gândeam, visam și făceam planuri încercând să-mi dau seama cum să schimb lucrurile, nu controlam direcția în care merg? Mi se face rău. E prea mult. Am mers pe spatele unui elefant tot acest timp? Chiar nu mă simt bine. Nu îmi mai simt antenele. Te superi dacă mă așez?*

— Chiar te rog, spuse bufnița oarecum îngrijorată pentru furnică.

— Stai puțin, continuă Adir. Vrei să spui că e posibil ca eu să fi crezut că mă îndrept spre vest și fără să știu mă îndreptam de fapt spre est?

Întrebările lui Adir se pierdură în tăcere, el încercând să proceseze veștile tulburătoare. Era șocat, deznădăjduit, furios, scârbit. Desigur, nu degeaba i se spunea lui Brio „Bufnița cea Înțeleaptă"; anticipase că Adir se va simți așa — sau chiar mai rău.

— Adir, știu că e greu de acceptat, dar odată ce te obișnuiești cu ideea, o să-ți dai seama că ceea ce acum pare un dezavantaj, este de fapt o oportunitate cu un mare potențial. Ești o făptură specială în savană, Adir. Capacitatea ta de a vorbi cu elefanții te pune într-o poziție de invidiat; datorită acestei înzestrări ai posibilitatea să devii un lider de succes. Sunt atât de multe ființe și insecte care trăiesc pe spatele altor animale și nu află acest lucru niciodată. Tu nu numai că o știi, dar poți profita de acest aspect. Dacă vrei, te pot învăța cum să

* Probabil v-ați dat seama deja, Adir are ceva tendințe „melodramatice".

ghidezi elefantul. Cu voința ta și cu un elefant bine ghidat vei vedea că poți realiza lucruri măreațe.

— Vrei să spui că aș putea ajunge în Oază într-o bună zi? întrebă Adir încrezător, revenindu-și în simțiri.

— Asta și multe altele. Ai la picioare întreaga lume, dar trebuie să conștientizezi că tu și elefantul tău sunteți de nedespărțit. Ia lucrurile așa, Adir: tu și elefantul tău sunteți o echipă. Tu ești elementul conștient, iar elefantul este elementul subconștient. Tu reprezinți partea chibzuită, analitică a acestei operațiuni, iar elefantul reprezintă motorul și mijlocul ce dau putere eforturilor tale intelectuale. Deși tu ești mic, iar el e mare, influența ta asupra lui este foarte puternică. De aceea de tine depinde să fii atent cu mesajele pe care le trimiți elefantului. Trebuie să înveți să cooperezi cu el și să munciți împreună pentru a atinge idealuri comune.

— Vrei să spui că și elefantul meu vrea să meargă în Oază? întrebă neîncrezător Adir, scuturându-și micuțul cap negru.

— Asta tu trebuie să afli. Gândește-te la elefant ca la o prelungire a personalității tale.

— Cum?!

— Stai să reformulez. Singur, ți-ar lua foarte mult timp să-ți îndeplinești visul de a ajunge în Oază. Având în vedere cât de mic ești și cât de departe este acel loc, ar putea să-ți ia chiar ani. Dar dacă îți poți ghida elefantul, distanța devine mult mai scurtă. Nu uita, elefantul este de *două milioane* de ori mai mare și mai puternic decât tine. Dacă îi în frâu puterea acestuia, vei da peste o mulțime de oportunități. De fapt, dacă înveți să-ți ghidezi și să-ți conduci elefantul, poți realiza nenumărate lucruri.

Adir încă mai era un pic confuz, așa că Brio se hotărî să-i dea un exemplu. Îi ceru să se uite la cer și să-i spună ce vede.

— Văd cerul albastru. Și mai văd soarele care este mult prea puternic, răspunse Adir, acoperindu-și fruntea cu piciorul stâng din față. Văd nori, nori mari. Și câteva păsări.

— Ce fac norii? întrebă Brio.

— Ei bine, ploaie nu produc. Pur și simplu plutesc.

— Și cum se face că plutesc?

— Cu ajutorul vântului. Vântul îi împinge de-a lungul cerului.

— Ar putea norii să înainteze de-a lungul cerului fără vânt?

— Nu, cred că nu. Poți să ai nori și poți să ai vânt, dar dacă vrei ca norii să se miște, vântul trebuie să-i *ghideze*.

— Așa e și cu elfantul tău, spuse Brio cu vocea lui profundă și răsunătoare. Adir, de acum înainte trebuie să accepți faptul că tu și elefantul tău sunteți împreună. Tu poți fi ghidul elefantului, așa cum este și vântul. În cele din urmă, vei învăța că la fel de bine și el poate fi ghidul tău.

Adir era oarecum zăpăcit. Toate aceste dezvăluiri erau greu de asimilat pentru o furnică mică.

— Tot nu pot trece peste faptul că în tot acest timp am trăit pe spatele unui elefant, bolborosi el. Dar apoi îi trecu prin minte o altă idee înspăimântătoare:

— Stai puțin! Ce părere are elefantul acesta despre o furnică micuță care-i spune ce să facă? Și mai ales, nici eu nu sunt sigur dacă vreau să am ca șef un elefant.

— Elefantul tău are puteri pe care tu nu le ai, iar tu ai înzestrări pe care el nu le deține. Nu ar trebui să te gândești la voi ca la două ființe separate. Sunteți o echipă care fie lucrează împreună, fie acționează independent.

Misiunea ta — în cazul în care o accepți — este să ții în frâu puterea elefantului tău pentru a ajunge la Oază. Numai de tine depinde.

Adir putea să jure că a mai auzit asta. Trebuia să recunoască că era pregătit să facă aproape orice pentru a ajunge la Oază.

— Ar mai trebui să-ți spun un lucru, spuse Brio. Tu poți comunica cu elefantul tău, dar el nu poate vorbi cu tine.

— Ce? Nu poate vorbi? se tângui Adir. Și atunci cum o să-i spun ce să facă?

— Adir, dar nu o să-i dai lui Elgo ordine și nici n-o să-i spui ce să facă. O să-l ghidezi, o să-l inspiri, îl vei motiva. Trebuie să-l susții și să-i dai încredere.

— Așa îl cheamă? întrebă Adir sfidător. Elgo?

Brio aprobă și Adir zări o sclipire amuzată în ochii bătrânei bufnițe. Furnica își puse capul în mâini.

— Totul este atât de confuz, se plânse el. Acum sunt în mușuroi și în momentul următor sunt singur-singurel. Și ca lucrurile să fie și mai complicate aflu că am trăit pe un elefant absolut toată… *Ia stai așa un pic!* De ce nu pot să mă duc, pur și simplu, înapoi la familia mea?

Ochii lui Brio scăpărară.

— Bună întrebare. Din păcate, nu-ți pot oferi un răspuns. Nu pot decât să-ți spun că dacă ai pleca acum să îți cauți familia, nu vei mai găsi Oaza. Mai mult decât atât, nu-ți vei însuși lecțiile din *Furnica și elefantul* și din nefericire, asta înseamnă că nu vei deveni un lider așa cum ai visat. Înainte ca orice ființă să poată fi un lider pentru ceilalți, trebuie să se cunoască pe sine. Odată ce știe să dea naștere propriei viziuni și să facă pașii necesari pentru atingerea propriilor țeluri, îi poate motiva și încuraja și pe alții pentru a i se alătura.

Înainte să poți fi un
lider pentru **ceilalți**,
trebuie **să te cunoști pe tine însuți**.

Brio își dădu seama că Adir înțelegea ceea ce-i spunea. Bufnița continuă:

— Dacă te întorci acum în colonia de furnici, te vei refugia în vechile obiceiuri, dar dacă asta e ceea ce vrei, îți voi arăta direcția în care să mergi. Îți va lua ceva timp să ajungi acolo, dar vei reuși în mod sigur. Cu toate acestea, Brio făcu o pauză, dacă te hotărăști să colaborezi cu elefantul și să înveți cum să comunici și să-ți asculți „vocea interioară", atunci vei putea găsi Oaza și te vei reîntâlni cu familia ta. Poate și mai important decât toate acestea este că după ce vei învăța să ghidezi subconștientul de dimensiuni elefantine, vei putea deveni cel mai eficient lider cu putință. Adir, primul pas este să decizi care dintre aceste opțiuni te entuziasmează și te inspiră. Trebuie să alegi ce drum vrei să urmezi și să te dedici în totalitate; altfel nu va ieși nimic bun din niciuna dintre alegeri. De tine depinde.

Adir se confrunta cu o alegere pe care mulți dintre noi trebuie să o luăm: se putea întoarce la viața pe care o știa sau accepta o nouă provocare. Micuța furnică puse cu grijă în balanță aceste opțiuni.

Întoarcerea în colonie ar însemna să accepte o binecunoscută, dar dezamăgitoare existență. Nu putea nega adevărul: îi lipsea ceva în munca pe care o făcea și asta îi afecta competența de lider. Dacă se întorcea acum, își

va face în continuare probleme din cauza performanțelor sale și fiecare zi va fi una plină de griji și frustrare.

Sau ar putea să se aventureze în necunoscut și să-și *descopere* potențialul. La naiba! Poate chiar și-ar descoperi destinul. Poate această aventură l-ar învăța câte ceva despre el însuși. Poate, se gândi el, simțind o furnicătură, ar învăța cum să fie un lider mai bun. Dacă ar putea găsi Oaza, în mod sigur ar fi în stare să-și găsească și colonia.

Nu-i luă mult pentru a se hotărî. Ieși din visare și i se adresă bufniței cu reverență:

— Brio, Sir, sunt gata să trec la treabă!

4

Călătoria ce merită făcută

Brio se uită cu asprime la Adir.

— Ești gata să începi lecția?

Furnica își dădu seama că bufnița îl măsura din cap până în picioare. Dar era pregătit să învețe orice i-ar fi predat Brio. *Cât de minunat ar fi să ajung în cele din urmă la Oază*, își spuse Adir.

Brio își drese glasul și spuse:

— Adir, îți voi spune cum să ajungi la Oază.

Adir strigă:

— E la vest? Așa e, nu? Știam eu!

Brio își roti capul dintr-o parte într-alta.

— Nu, Adir, e nevoie de mai mult decât să știi doar în ce direcție să mergi. Pentru a ajunge la Oază, trebuie mai întâi să știi cum să-ți ghidezi și să direcționezi elefantul — cum să cooperezi cu el și să-l convingi să meargă în aceeași direcție în care mergi și tu. Totuși, s-ar putea să fie mai ușor de spus decât de făcut.

— Of, spuse Adir oarecum dezamăgit, și cum fac asta?

— Vorbești limba lui, Adir. Limbajul elefantului este definit de modul în care răspunzi provocărilor și succeselor de care ai parte în timpul călătoriei. Elgo va asculta și-și va aminti tot ceea ce spui și gândești, numai că…

— Numai că ce?

— Numai că elefanții aștia încăpățânați gândesc și singuri, în plus au o memorie incredibilă. Memoria aceasta include și niște obiceiuri proaste — tipare, chiar — și un nivel de încredere cam instabil, spuse Brio.

— Serios? Adir începea să se întrebe în ce se implicase. Era exact ca în colonie; echipa lui de furnici nu voia niciodată să-și schimbe comportamentul.

Brio își dădu seama că Adir era din nou îngrijorat, așa că vorbi mai departe:

— Elefanții nu-și pun întrebări. Au o mentalitate de așa-trebuie-să-fie. Dacă sugerezi ceva ce un elefant consideră că este riscant sau nepotrivit, el va rămâne imobil. E în natura elefantului să facă întotdeauna ceea ce a fost învățat, să repete mereu ce a făcut și înainte.

— E vorba de instinct, nu-i așa? Dar nu este acesta un lucru bun? Dacă Elgo ne apără? întrebă Adir. Dacă acționează așa pentru că simte ceva periculos?

— Într-adevăr, Adir, elefantul te apără de pericole. Dar la fel de bine, din instinct, poate încerca să te apere de situații care îl sperie doar pe el. În realitate, aceste situații ar putea fi oportunități de dezvoltare. Fă din teamă un prieten, nu un stăpân; teama poate fi un puternic factor motivațional dacă înveți cum să o dirijezi.

Adir a luat o crenguță și o frunză și a început să ia notițe.* S-a gândit că este o idee bună de notat: ***Fă din teamă un prieten, nu un stăpân.*** Repetă fraza pentru sine în timp ce o notă. *Ca să vezi!* se gândi. *Este exact ca în cazul echipei mele de furnici. Întotdeauna fugeau de schimbare și niciodată nu mi-am dat seama de ce, dar e logic; le era frică de schimbare!*

---

* Exact. Rămurelele scriu. Împăcați-vă cu ideea.

Adir începu să se gândească la propria viață. Se scărpină în cap cu antena dreaptă. Își caută cuvintele în timp ce își revizuia viața, privind în trecut la toate lucrurile la care visase, dar nu le îndeplinise niciodată. Trebui să admită faptul că văzuse activitatea de lider drept o corvoadă. De cele mai multe ori îi era teamă de eșec și din această cauza ezitase să conducă cu *încredere*. Această nouă informație îl ului pe Adir. Toată viața dorise să-și schimbe destinul, dar niciodată nu a știut cum. Începea să-și dea seama că Brio are dreptate — trebuie să fii propriul stăpân înainte de a-i conduce pe alții.

— Acum, Adir, e important să știi de ce nu ar trebui să lași teama să-ți fie stăpân, spuse.Brio.

— Oh, da. Că bine spui, Sir! Adir o privi insistent pe bufniță. De ce anume?

— Ei bine, e destul de clar, nu-i așa? Nu știi ceea ce nu știi, spuse Brio. Acesta este un concept foarte util. *Nu știi ceea ce nu știi.* De exemplu, acum nu mai puțin de-o oră, nu știai că mergi pe spatele unui elefant. Nu știai că la fiecare pas pe care îl făceai într-o direcție, Elgo ar fi putut de fapt să facă unul în cealaltă direcție. Trebuie să-ți deschizi mintea pentru a descoperi oportunități care până acum poate nu păreau evidente.

— Atât de adevărat, atât de adevărat! Adir își ridică bățul și frunza și scrise o altă notiță, exact sub cea anterioară. ***Nu știi ceea ce nu știi. Deschide-ți mintea pentru a descoperi oportunități care până acum poate nu păreau evidente.***

— Așadar, spuse Brio, să aflăm ce nu știi despre tine. Să aflăm care este esența ființei tale, Adir. Ce se află înăuntrul acestui corp mititel al tău? Ce este cel mai important lucru pentru tine? Ce ai tu în acea inimă miniaturală?

— Ei bine… zise Adir simțindu-se și mai mic decât de obicei, *răspunsul* nu pare prea greu. Stai să mă gândesc o secundă. Gata, știu! Să ajung în Oază — *normal*! Adir își aruncă pumnul în aer cu entuziasm.

— Poate părea o întrebare simplă, Adir, dar trebuie să duci cât poți de departe acest „ceea ce este cel mai important pentru tine". Ca să afli asta, trebuie pur și simplu să-ți pui o întrebare: *De ce*?

— E amuzant. Din moment ce ești o bufniță, am crezut că întrebarea va fi *cine*! spuse Adir cu un zâmbet șugubăț*.

Lui Brio nu i s-a părut nimic amuzant.

— Ai terminat?

— Da, îmi cer scuze, Sir, zise Adir.

— În regulă. Brio continuă: Când nu te mai poți întreba *de ce*, atunci vei știi că ai ajuns la ceea ce eu numesc *esență*. Adir, gândește-te la o nucă de cocos. Dacă ai vedea-o tăiată pe jumătate, ai vedea un număr de straturi. Țesutul dur și fibros este o parte exterioară greu de străpuns. Apoi este stratul dur ce trebuie spart. Apoi stratul cărnos. În cele din urmă, esența nucii de cocos conține o comoară dulce și lăptoasă. Fiecare strat pare că protejează un strat interior. Esența ta este exact ca cea a nucii de cocos și pentru a ajunge la comorile dinăuntrul tău, trebuie să te întrebi *de ce*.

— Dar, Brio, știu care este obiectivul meu; vreau să ajung în Oază. De ce trebuie să îmi cunosc și esența?

— E o întrebare bună, micuță furnică. Esența este ceea ce te motivează. Este răspunsul la întrebarea: „Ce te face să simți că trăiești?", spuse înțeleapta bufniță ciufulindu-și penele. Vreau să te gândești la ceea ce-ți place cel mai mult. Apoi întreabă-te de ce-ți place.

---

* Glumă de-a furnicilor, inspirată de show-ul „Boy Scout".

— Dar cum mă va ajuta acest lucru să ajung în Oază? întrebă Adir.

— Adir, înainte de a pleca la drum trebuie să știi de ce merită efortul depus pentru ajunge acolo. Esența — răspunsul *de ce*-ului tău — va rămâne constantă toată viața ta. Este esențială pentru fericirea ta, pentru a găsi Oaza și pentru oricare alt țel pe care ți-l propui. *De ce*-ul tău te va duce mai departe chiar și atunci când elefantul vrea să meargă în direcția opusă. *De ce*-ul te va îndrepta spre Oază chiar și atunci când ești epuizat, nefericit și îngrijorat. *De ce*-ul te va menține concentrat asupra țelului tău și-ți va păstra viziunea limpede chiar și atunci când alte furnici îți spun că acel țel nu e mare lucru. De fapt, *de ce*-ul tău e aproape la fel de important ca Oaza însăși — nu poți ajunge acolo fără acest pas vital.

— Pare a fi un concept destul de puternic, spuse Adir notându-l. ***Clarifică-ți viziunea. Ia de la zero un țel ce are o semnificație profundă. Călătoria trebuie să merite a fi făcută.***

— Bine, Brio, te cred, zise Adir, și atunci când voi fi sigur care este *de ce*-ul meu, voi ști *pe cine* — *pe cine* să chem!

De data aceasta Brio își deschise ciocul într-un zâmbet abia perceptibil și-și roti ochii.

— Pur și simplu nu renunți, nu-i așa? Își arcui trupul într-o parte, își desfăcu aripile mari și-și luă zborul.

Notițele lui Adir

LECȚIA #1

Clarifică-ți viziunea

- Fă din teamă un prieten, nu un stăpân.
- Nu știi ceea ce nu știi. Deschide-ți mintea pentru a descoperi oportunități care până acum poate nu păreau evidente.
- Ia de la zero un țel ce are o semnificație profundă. Călătoria trebuie să merite a fi făcută.

5
Trezirea conștienței

Trecuseră trei zile și trei nopți de când Brio îi destăinuise lui Adir faptul că trăia pe spatele lui Elgo. Zilele erau îngrozitor de fierbinți, iar nopțile răcorite de adierea vântului. Cocoțat pe capul lui Elgo, Adir își dădu seama că se îndreaptă înspre ceva, deși nu era sigur unde anume. Se întrebă dacă Elgo știa încotro merge. Numai de-ar fi putut să-l întrebe pe elefant și acesta să-i fi putut răspunde! Se dovedea a fi o adevărată provocare!

Încă mai încerca să-și însușească prima lecție primită de la Brio, dar chiar și acest lucru se dovedi a fi mai greu decât își închipuise. Se întreba mereu: *De ce vreau eu să ajung la Oază? De ce e acest țel important pentru mine? Care este esența mea? Am o esență? Brio spune că am o esență — așa că presupun că am o esență... dar care este esența mea?**

Adir încercă totodată să se concentreze asupra lui Elgo și a gândurilor acestuia. Își lipi chiar și micuța urechiușă de capul elefantului să vadă dacă poate auzi

* Ați observat vreodată că atunci când repetați într-una anumite cuvinte ele încep să sune ciudat? Esență, esență, esență, esență, esență, esență, esență, esență, esență, esență, esență...

ceva. Câteodată nu simțea nimic; de parcă monotonia acelui drum prin ținutul fierbinte prăjise creierul lui Elgo. Era ca și cum nu făceau decât să-și târască picioarele zi și noapte.

La fel ca multe animale din savană, elefanții caută în mod natural plăcerea și fericirea. Pentru Elgo asta însemna ca într-o zi fierbinte și uscată să trândăvească în baia de nămol, cu stomacul plin de verdețuri proaspete și cu turma în preajmă. Din păcate acel an era unul secetos și nu era nici nămol, nici verdețuri prin împrejurimi. Cât despre turmă, Elgo habar nu avea unde este aceasta. Vremurile erau dure pentru toate viețuitoarele. Turma se despărțise pentru că nu găseau suficientă mâncare pentru toți și acest lucru provocă o spaimă imensă printre elefanți. Deciseseră că fiecăruia îi va fi mai bine pe cont propriu.

Totuși, pe măsură ce Adir și Elgo înaintau, elefantul își lăsă mintea să zboare către lucrurile ce-l făceau fericit, chiar dacă știa că era puțin probabil să le găsească. Numai simplul gând la acestea — noroiul lipicios și rece pe picioarele sale, gustul amar al verdețurilor proaspăt culese și tovărășia camarazilor săi elefanți — făcu să îi apară pe față un surâs. Își legănă trompa dintr-o parte în alta și-și flutură urechile moi. Mintea lui Elgo fu inundată de tot felul de gânduri ce-i provocau fericirea.

În vreme ce elefantul visa cu ochii deschiși, Adir deveni conștient de un fior ce venea de sub picioarele sale. Își lipi urechea de corpul elefantului și-și dădu seama că Elgo mormăie. Adir simți prin pielea groasă a elefantului vibrațiile produse de corzile vocale ale acestuia. Nu doar că putea distinge melodia, dar o simțea în tot corpul. Ce senzație minunată! Adir se întinsese pe spate până se făcu plat și lăsă fiorul să îi maseze corpul. Chiar începu să mormăie împreună cu elefantul cu toate

că, din cauza dimensiunii sale aproape microscopice în comparație cu cea a elefantului, mormăitul său era cu câteva octave mai sus.

Stând întins pe spate, Adir închise ochii și și-l imagină pe Elgo tolănit într-o baie de nămol rece. În mintea sa îl putea vedea pe elefantul cel vesel legănându-și capul masiv dintr-o parte în alta. Această imagine îl făcu pe Adir să zâmbească. De când aflase de la Brio de acest elefant i se deschisese o cu totul altă lume. Acum era conștient de sunete, sentimente și gânduri pe care până acum nu le sesizase.

Dar apoi se întâmplă ceva. Mormăitul încetă. Dintr-o dată lui Adir îi veni în minte imaginea unor colți îngrozitori și periculoși. Se ridică repede în picioare și se uită să vadă ce se întâmplă. Îl auzi pe Elgo scoțând un țipăt gutural și din spatele unor tufișuri dese săriră un leu și o leoaică. Nu era nicio urma de îndoială — aceste animale erau disperate după mâncare și aveau de gând să lupte pentru ea. Dar Elgo nu intenționa să fie cina altor animale. Reacționă instantaneu și instinctiv eliberând încă un țipăt gutural — acesta a fost atât de puternic încât răsună în toată savana.

Leii își arătară colții și se pregăteau de asalt. Adir era îngrozit! Își îngropă capul sub picioare și începu să se roage.

Spre surprinderea lui, Elgo începu să atace leii. Când animalul de zece tone îi goni pe atacatori, pământ și praf începu să zboare în toate direcțiile. Viteza elefantului stârni un suflu care îi ridicaseră lui Adir antenele peste cap. Fildeșii lui Elgo se dovediră a fi arme atât de intimidante încât leii nu prea știau cum să reacționeze. În mai puțin de o secundă, ofensiva leilor se transformă în defensivă, iar acum fugeau să-și găsească un adăpost.

Adir tâșni pe creștetul lui Elgo și măsură cu privirea priveliștea. Nu-și dăduse seama că Elgo se poate mișca atât de repede, dar pe de altă parte, abia aflase că Elgo există!

Adir se înălță pe cele două picioare din spate.

— Mâțe fricoase! strigă Adir. Regele junglei? Ha! Vă arătăm noi vouă cine conduce savana! Apoi Adir începu să-și răsucească șoldurile spre dreapta, umerii spre stânga și viceversa. Elgo simți că Adir dansează și i se alătură imediat, legănându-și trompa, fluturându-și urechile imense și mergând cu pași apăsați. Își mișca spatele enorm și-și balansa talia. Dacă nu ați văzut niciodată un elefant dansând, credeți-mă — e de văzut.*

Dar la jumătatea răsucirii, Elgo se opri și cercetă un grup de copaci. Înclinându-se în față și uitându-se sașiu, aruncă o privire mai atentă. Înainte ca Adir să-și dea seama ce se întâmplă, Elgo se retrăgea în viteză în direcția din care tocmai veniseră. De data aceasta țipătul elefantului era unul de panică și avea o tonalitate înaltă. În timp ce Elgo se împleticea înapoi, Adir se rostogoli pe spate. Când micuța furnică își găsi echilibrul privi înapoi să vadă ce-l speriase în așa măsură pe elefant.

Între norii de praf și un grup de copaci Adir văzu ceva ce nu avea niciun sens pentru el. Se pare că Elgo auzise sunetul distinctiv și inconfundabil făcut de niște șoareci — și nu un singur șoarece, ci un cuib întreg. Acolo, în spatele lor, era un grup de șoareci aroganți ce-și agitau pumnii către elefantul înspăimântat.

— Asta-i bună! Împielițați mici… își spuse Adir când își dădu seama că o parte dintre șoareci aruncau cu zmeură în ei.

---

* Gândiți-vă la Richard Simmons… numai că mult mai mare… și fără acei colanți insultători.

Se târî pe creștetul lui Elgo și se aplecă pentru a vorbi cu elefantul.

— Îți bați joc de mine? Tocmai ai fugărit nu unul, ci doi lei și acum ți-e frică de niște șoareci? Ești complet irațional, Elgo! E ca și cum nici măcar nu te gândești la lucruri, ci pur și simplu reacționezi la ele! Ce e cu tine?

Adir era șocat. Nu putea crede că într-un minut elefantul se luptă pentru a se apăra și în minutul următor își ia tălpășița în direcția opusă ca un laș — tocmai din cauza unor șoareci!

— E ridicol! strigă el, aruncându-și picioarele în sus.

Adir își întinse corpul peste spatele denivelat al lui Elgo și începu să se concentreze intens. Era un moment la fel de bun ca oricare altul pentru a vedea dacă poate comunica într-adevăr cu elefantul. Se gândi la lucruri liniștitoare și vorbi calm:

— Relaxează-te, respiră adânc. Nu după mult timp, Adir simți că Elgo începu să facă acest lucru.

* * *

În acea noapte, Adir se gândi la cele întâmplate. Își reaminti o întâmplare din colonie când imaginea unui șarpe atârnând de un copac a făcut ca echipa sa de furnici să intre într-o adevărată panică. Fugiseră care încotro și se ascunseseră pentru tot restul zilei. Chiar și atunci când șarpele plecase demult, Adir tot nu resușise să își convingă echipa să se întoarcă la muncă. *Teama e asemenea nisipului mișcător*, își spuse. *Odată ce ai pășit în el, te trage pur și simplu la fund.*

Adir își dădu seama și de alte asemănări între legătura lui cu Elgo și cea cu echipa de furnici. Avea nevoie ca echipa lui să lucreze din greu pentru ca Regina să fie mulțumită de rezultate, la fel de mult cum avea nevoie

ca Elgo să meargă în direcția Oazei. Desigur că era și o altă față a monedei. Adir trebuia să găsească un mod de a-și duce echipajul pe drumul cel bun pentru realizarea țelurilor, așa cum acum trebuia să găsească un mod de a-l face pe Elgo să se îndrepte în direcția bună.

Adir a înțeles că dacă avea de gând să ajungă la Oază, țelurile lui și ale lui Elgo trebuie să fie pe aceeași lungime de undă.

6
Cum să-ți stăpânești emoțiile

În ziua următoare, soarele răsări deasupra orizontului ca o minge mare de foc. Activitatea ce se defășura în savană era la fel de evidentă atât pentru urechi, cât și pentru ochi. Zgomotul făcut de păsări se împărțea în două categorii: un stol de păsări ciripea cu plăcere, în vreme ce un alt stol cârâia cu dispreț la tot ce mișca. Greierii umpleau aerul cu bâzâituri formând un zgomot uniform. Animale mici cu blană fugeau să caute adăpost știind mult prea bine că gheare amenințătoare le pândeau de sus.

Adir căuta hrană când auzi sunetul aripilor deasupra capului și în curând îl văzu pe Brio lângă el, pe spatele lui Elgo. Primi cu bucurie întoarcerea bufniței înțelepte și se simțea pregătit pentru următoarea lecție.

— Sunt cinci pași pe care o să te rog să-i urmezi în următoarele câteva săptămâni și să-i reții pentru tot restul vieții, Adir. Acești pași sunt mijloace care te vor ajuta în atingerea țelurilor… *Oaza* ta, dacă vrei.

— Sunt gata, Brio, răspunse Adir hotărât. Spune-mi care sunt cei cinci pași ce trebuie urmați.

— Toate la timpul lor, micul meu prieten, replică Brio ridicându-și aripile și fluturându-le ușor. Mai întâi vreau să vorbim despre altceva.

— Sigur, dă-i drumul, spuse Adir.

— Îți amintești când am vorbit despre nuca de cocos și straturile ce înconjoară esența?

— Da, răspunse Adir, mândru că poate ține pasul cu modul de gândire al lui Brio. Mi-ai cerut să aflu care este esența mea.

— Așa este, Adir. Când am vorbit ultima dată, spuneai că drumul către Oază este țelul tău, dar îți aduci aminte ce am discutat despre găsirea *de ce*-ului?

— O, da, bineînțeles că-mi amintesc! răspunse Adir. Erau zile bune de când era în căutarea *de ce*-ului său.

— Să ajungi la Oază este țelul tău — dar *de ce*, Adir? Ți-ai dat seama de ce acest lucru e atât de important pentru tine?

Adir trase adânc aer în piept.

— Într-adevăr, m-am gândit la asta, Brio. Motivul pentru care vreau să ajung la Oază este acesta: acolo o să pot duce o viață minunată. Nu o să fie nevoie să mai caut mâncare și apă. Nu o să mai am grija leilor, a furtunilor și nu o să mă mai târăsc sub urechea lui Elgo pentru a mă feri de soarele fierbinte. De fapt, în Oază, viața mea va fi perfectă.

— *De ce*?

— Pentru că nu va mai trebui să petrec atâta timp luptându-mă să supraviețuiesc. O să pot face alte lucruri care contează cu adevărat. Așa că, să trăiesc în Oază este cel mai important lucru pentru mine.

— *De ce*? insistă Brio cu delicatețe.

— Pentru că în Oază o să fiu liber să mă gândesc la alte lucruri. Nu va mai trebui să îmi fac griji pentru ziua următoare — o să am libertatea să fiu curios.*

— *Și...*

— Și o să mă reîntâlnesc cu cei din colonie, și o să pot fi un lider mai bun pentru echipa mea pentru că acum știu cât de important este acest lucru pentru mine.

— *Și...*

— Atunci când voi fi liber să trăiesc, nu doar să supraviețuiesc, și voi fi cel mai bun lider posibil pentru tovarășii mei — ei bine, voi fi cea mai fericită furnică din toată lumea!

Brio făcu o pauză pentru a-l lăsa pe Adir să înțeleagă ce tocmai spusese.

— Se pare că ai identificat trei experiențe esențiale: libertatea de a fi curios, a deveni un lider pe care tovarășii tăi să-l urmeze și o viață plină de fericire, spuse bufnița.

Adir zâmbi.

— Bine, și cum fac să devină toate acestea realitate? Hai să-i dăm bice! Spune-mi care sunt mijloacele, înțeleptule înaripat.

Ochii lui Brio scăpărară la impertinența binevoitoare a lui Adir**, dar cu toate acestea rămase indiferent.

— Adir, pregătește-ți rămurica și frunza căci o să-ți dezvălui primul pas. Trebuie să găsești *fiorul elefantin*, spuse Brio conștient că va trebui să dea explicații suplimentare. Niciodată nu trebuie să subestimăm puterea pe care emoțiile o au în viața noastră, Adir. Înțelegându-ți

* Furnică singură caut înțelepciune, mâncare, mediu asemănător Oazei, și abilități de conducător pentru o viață plină de distracții. Fără ascunzători de mâncare, vă rog.

** Impertinența afectează pe toată lumea. Consultă un doctor.

trăirile, vei afla ce te motivează. Pasiunea ta va da naștere viziunii. Emoțiile au rădăcini adânci — dincolo de inteligența ta uimitoare de furnică — căci ceea ce simți tu, simte și Elgo. Poți fi o sursă de inspirație pentru elefantul tău dacă înțelegi puterea emoțiilor tale.

Adir era un pic nedumerit, dar totuși notă informația primită. ***PAS DE URMAT #1: Găsește fiorul elefantin. Găsește emoția ce dă naștere viziunii. Inspiră-ți echipa prin emoții pozitive. Nu subestima niciodată puterea emoțiilor.***

Furnica se uită la ceea ce scrisese și se gândi un minut. Știa ce voia Brio să spună prin chestia cu emoțiile, dar ce naiba era *fiorul elefantin*? Privi spre bufniță cu ochii întredeschiși.

— *Despre ce vorbești, Brio?*

— Știu că sună un pic ciudat, dar vino să înțelegem împreună ce înseamnă. Adir, vreau să-mi povestești mai mult despre cum ar fi să trăiești într-un loc sau să ai parte de-o situație unde toate cele trei experiențe esențiale ale tale să se întâlnească. Cum ar fi să ai libertatea de a fi curios, de a fi un lider demn de urmat și să trăiești viața fericită pe care ți-ai dorit-o mereu?

— Ar însemna să descriu Oaza, spuse Adir, pentru că pentru mine Oaza este un loc ce vibrează și e plin de viață. Este un loc unde se găsește mâncare din belșug și sunt milioane de lucruri de explorat. În Oază sunt și alte colonii de furnici pe care poate le voi ajuta să învețe lecțiile din *Furnica și elefantul* — și tot ce mă înveți tu. Oaza este tărâmul abundenței. Nu am niciun dubiu în această privință: acesta este locul unde găsești fericirea.

— Minunat! exclamă Brio. Acum descrie-mi toate amănuntele importante pe care le-ai *experimenta* în Oază. Ai grijă să incluzi toate cele cinci simțuri în descrierea ta.

Adir închise ochii și se concentră. Își imagină întregul ciclu al vieții vibrând de energie. Zile frumoase și senine scăldau mulțimea de animale, plante și insecte. Ploaia hrănea vegetația bogată. Lacul clipocind reflecta norii și oglindea păsările ce zburau sus pe cer. Pe sub suprafața apei reci și proaspete, peștii țâșneau printre picioarele hipopotamilor ce leneveau între papura plutitoare. Păsările ciripeau prin copaci în timp ce broaștele și greierii țineau ritmul. Lumina soarelui se strecura printre vegetația luxuriantă.

— Să vedem, începu Adir, încercând să transpună în cuvinte frumoasa lui închipuire. Stau în mijlocul tuturor prietenilor mei — prieteni pe care nu i-am mai văzut de atât de mult timp și care-mi lipsesc foarte mult. Sărbătorim prima aniversare de când am ajuns în Oază. *Văd* că nuanțele care ne înconjoară sunt vegetația naturii, cerul albastru și pielea gri a elefantului meu, Elgo. *Aud* sunetul unei cascade în depărtare, împreună cu sunetul unei adieri ușoare ce face ca frunzele mari ale palmierului din față să foșnească. *Miros* caprifoiul, cocotierii și mâncarea pregătită pentru petrecere. *Simt* cum îmi scutur antenele și le frec de cele ale altor furnici în timp ce dansăm. Adir își deschise ochii. Ei, cum e?

— Nu-i rău, spuse Brio cu expresia mulțumită a unui profesor înțelept, dar acum vreau să-ți imaginezi ce senzație ai avea dacă ai fi acolo. Trăiește această senzație ca și cum ai fi acolo chiar în acest moment.

Adir închise ochii din nou și se concentră mai mult decât credea că este în stare s-o facă. Imagini din Oază veniră spre el ca niște valuri scăldându-i trupul.

— Senzația este de satisfacție totală, zise el cu voce tare și cu ochii încă închiși. Își imagină toată echipa odihnindu-se pe o buturugă după o zi lungă și istovitare de muncă rodnică. Râdeau și povesteau; se gândeau

cum pot face lucrurile mai bine în ziua următoare. Erau entuziasmați că făceau parte din echipa lui Adir.

— Simt că pot comunica cu tovarășii mei! spuse el, ridicându-se în picioare. Sunt mândru de echipa mea și sunt mândru de mine însumi. Chiar și echipa este mândră *de mine*!

Micuțul său trup se umplu de emoție. Își deschise ochii și strigă de bucurie:

— Mă simt plin de viață, Brio! Mă simt *plin de viață*!

Deodată, elefantul uriaș de sub Adir se cutremură și-l făcu pe Adir cel cu ochii strălucitori să se împiedice.

— Ce-a fost asta? țipă el.

— A fost exact ceea ce vrei să se întâmple, Adir, spuse Brio entuziasmat. Tocmai ai experimentat *fiorul elefantin*. Reacția aceasta din partea elefantului este tocmai lucrul despre care îți povesteam. Tu și Elgo aveți o legătură specială. Ceea ce *gândești* se transmite elefantului tău. Mă crezi sau nu, Adir, poți fi un bun lider pentru Elgo dacă te gândești la aceste lucruri cât mai des cu putință.

— Vrei să spui că de fiecare dată când mă gândesc la cum m-aș simți dacă aș fi în Oază, Elgo se va gândi și va simți același lucru?

— Cam așa. Și uite partea cea mai importantă: dacă gândurile și visurile tale sunt în armonie cu ceea ce este important pentru elefantul tău, atunci va exista și o reacție.

— Ce vrei să spui cu asta, Brio?

— Ei bine, dacă tu și Elgo aveți aceleași țeluri și simțiți aceleași lucruri, atunci veți fi pe aceeași lungime de undă. Țelurile voastre — și ceea ce simțiți în privința lor — vor avea un efect puternic asupra muncii voastre în echipă.

Brio continuă:

— Adir, e bine să nu uiți că mintea lui Elgo este aproximativ de două milioane de ori mai mare decât a ta și de asemenea că tu ești extrem de inteligent. Asta înseamnă că mintea elefantului tău ascunde cunoștințe vaste. Provocarea este să descoperi care sunt aceste cunoștințe. *Fiorul elefantin* este un mijloc eficient care te poate ajuta să-ți dai seama atunci când ideile tale sunt în armonie cu visurile lui Elgo. Când vizualizezi o idee și i-o comunici s-ar putea să obții o reacție din partea elefantului; mintea și corpul comunică. Dacă simți acel fior pe spinare, fii atent. Fii mai ales atent la ceea ce-l energizează pe elefantul tău. Apoi află ce l-a entuziasmat. *Fiorul elefantin* este o senzație de genul sunt-în-locul-potrivit. Odată ce vei ști să recunoști acest fior, vei știi că poți comunica cu partenerul tău într-un mod eficient. Vei înțelege viziunea lui Elgo despre viață și făcând acest lucru, îl vei putea inspira și motiva.

— Nu uita, îl avertiză Brio, este important să exersezi această armonie dintre tine și Elgo atunci când sunteți liniștiți și nu există elemente care să vă distragă atenția. E ceea ce eu numesc „să-ți trăiești viziunea". Să-ți imaginezi țelurile viitoare într-o astfel de împrejurare îți va conferi rapid un simț al anticipării și al nerăbdării, poate chiar ambele. Dacă ești nerăbdător, întreabă-te de ce. Ce motiv ai să simți neliniștea? Ce consecințe ar avea asupra vieții tale urmarea țelurilor? Și chiar mai important, ce preț ai avea de plătit dacă nu ai urma ceea ce a provocat un *fior elefantin*? Ai regreta? Ai fi mulțumit să trăiești cu aceste regrete?

Adir sublinie ideea: ***Nu subestima niciodată puterea emoțiilor***. Își lăsă jos rămurica și frunza și se gândi.

— Uau! exclamă el. Știi, Brio, alaltăieri chiar am simțit că pot comunica cu Elgo. Visam cu ochii deschiși la

ceva și am simțit pământul — adică elefantul — de sub mine mormăind și, ei bine, a fost prima oară când am simțit că Elgo și cu mine suntem uniți. Și acum — dă-mi voie să mă asigur că am înțeles bine — îmi spui că ar trebui nu doar să am o conversație cu elefantul meu, dar totodată să acord atenție răspunsului pe care îl primesc de la Elgo. Ar trebui să îl *ascult*.

— De fiecare dată când ai ocazia, Adir, trebuie *să-ți trăiești viziunea* și să vezi cum îți răspunde elefantul. În acest mod, Elgo va păstra viziunea ta în memoria lui uimitoare.

— Deci tot ce trebuie să fac este să am o trăire fictivă și elefantul meu va simți acel fior? întrebă Adir.

— Da, dar sunt și excepții, răspunse Brio. De exemplu, e posibil să-i impui lui Elgo o viziune care pentru tine poate însemna foarte mult, dar prea puțin pentru el. În consecință, nu vei obține niciun *fior elefantin* oricât ai încerca.

— Poftim? gemu Adir, lăsându-și capul într-o parte.

Brio, ignorând grimasele furnicii, răspunse:

— Micul meu prieten, ai avut multe de asimilat. Mai sunt încă altele de învățat, dar va trebui să aștepți până la lecția următoare. Am de rezolvat niște probleme în partea cealaltă a savanei. Sunt niște veverițe și păsări care încă nu au învățat să împartă același copac și cred că le pot ajuta.

— Și eu ce ar trebui să fac acum? întrebă Adir.

— Cât sunt plecat vreau să exersezi *fiorul elefantin*. Vreau să fii foarte receptiv cu elefantul tău și să începi să simți ceea ce simte el. Vreau să intri în contact cu intuiția ta și să-ți trăiești viziunea. Lasă-te dirijat de ceea ce crezi că este bine pentru tine. Imaginează-ți lucrurile folosind toate cele cinci simțuri și vei experimenta o senzație de satisfacție ce va însoți viziunea ta despre viața în Oază,

dar fii atent și la răspunsul lui Elgo. E de acord cu viziunea ta? Vrea să trăiască și el în Oază? Întreabă-te *de ce* viziunea ta ar trebui să fie importantă pentru Elgo.

Acestea fiind spuse, Brio își luă zborul. Se înălță mult deasupra vârfurilor copacilor atunci când aripile sale puternice prinseră un curent de aer cald. Adir privi cum prietenul său înaripat se duce tot mai sus până deveni un punct mic cât o furnică pe cerul întins.

Notițele lui Adir

LECȚIA #1

Clarifică-ți viziunea

- Fă din teamă un prieten, nu un stăpân.
- Nu știi ceea ce nu știi. Deschide-ți mintea pentru a descoperi oportunități care până acum poate nu păreau evidente.
- Ia de la zero un țel ce are o semnificație profundă. Călătoria trebuie să merite a fi făcută.

PAS DE URMAT #1: Găsește fiorul elefantin. Găsește emoția ce dă naștere viziunii. Inspiră-ți echipa prin emoții pozitive. ***Nu subestima niciodată puterea emoțiilor.***

7

Cum să creezi gânduri dominant pozitive

Adir era entuziasmat de noua strategie găsită pentru a-l face pe Elgo să fie plin de speranță atunci când se concentrau împreună asupra aceleiași viziuni, dar nu putea să scape de senzația că elefantul cel mare mergea în direcția greșită. De fapt, Adir era convins că Elgo merge pe drumul greșit și acest gând era o sursă constantă de frustrare și neliniște pentru furnică. Acea senzație de palpitație tensionată se întoarse cu o și mai mare intensitate decât înainte. Adir nu era atât de surescitat pe vremea când era în colonie! Ce se întâmpla? De ce nu-l putea convinge pe Elgo să facă așa cum voia el?

Încercă să se gândească la viziunea sa, așa cum îl sfătuise Brio, dar de fiecare dată cădea pradă vechilor obiceiuri. De cele mai multe ori se trezea plin de binecunoscutul sentiment de frustrare. Furnica trebuia să depășească neîncetat sentimentele negative și să se concentreze pe încercarea de a simți *fiorul elefantin*. Îi era din ce în ce mai greu

Nu după mult timp Adir deveni iritat, frustrat și dezamăgit de sfaturile pe care Brio i le dăduse. Gândurile negative creșteau în intensitate și luaseră cu asalt

mintea furnicii. Începu chiar să-și descarce fustrările pe bietul Elgo.*

— Bine, Elgo, se plânse Adir. Dacă vrei să mergi pe un drum greșit pentru tot restul vieții, n-ai decât! Eu nu sunt decât o furnică, iar tu ești un elefant mare. Cine sunt eu să-ți spun ce să faci, nu? Nu vreau decât să mă trezești când ajungem acolo… *oricare ar fi acel loc*!

Desigur că aceste emoții negative nu au afectat doar furnica. Și Elgo simțea valuri de frustrare. Și cum emoțiile au o influență puternică asupra elefanților, acesta era tot mai abătut. Își aminti de toate celelalte întâmplări grele prin care trecuse în trecut. Retrăi momentul în care a trebuit să-și părăsească părinții și să meargă mai departe pe cont propriu și se gândi la ce simțise când turma se despărțise. Își aminti figura tristă a celorlalți elefanți atunci când a plecat să-și caute un nou drum. De asemenea își aminti ce simțise când și-a dat seama că e posibil să nu-i mai revadă pe niciunul vreodată. Se imagină întorcându-se să mai arunce o ultimă privire și-și aminti foarte clar cum expresia de pe fața lor spunea totul. Evocarea acestor evenimente triste făcură ca din ochii lui Elgo să țâșnească lacrimi. Urmă un oftat greu. Dar nu a fost un suspin obișnuit — luând în considerare trompa sa lungă și dimensiunile corpului —, a fost un suspin ce se răsfrânse în tot corpul și se putea auzi pe o distanță de mile întregi.

Când Adir era descurajat, de obicei făcea tot ce-i stătea în putință pentru a simți *fiorul elefantin*, dar erau momente când se lăsa copleșit de gânduri negative. *Toată*

---

* Ca în glumele răutăciose… Hei, Elefănțel! Cioc, cioc. Cine este? Elgo. Care Elgo? Elgo găgăuță dacă mai mergi așa încet, elefant netot.

treaba acesta cu Oaza este o mare porcărie! Nu sunt făcut pentru a ajunge în Oază și în mod sigur nu sunt făcut pentru a fi un lider. Nu sunt decât o furnică micuță fără însemnătate aflată la mila unui elefant mare și bleg. Nu am decât să accept acest lucru; nu o să-mi văd prietenii în viitorul apropiat. De ce am acceptat eu această aventură prostească?! Mai bine alegeam calea obișnuită și mă întorceam la colonia mea atunci când am avut ocazia.

Lucrurile au devenit atât de rele încât într-o dimineață nici nu a vrut să se trezească. Din fericire, Brio veni odată cu lumina zilei. De această dată a fost nevoit să depună mai mult efort în căutarea elefantului. Nu a fost surprins atunci când a văzut că trebuie să meargă înapoi pentru a-i localiza pe Elgo și pe Adir. Așa cum bănuise, lui Adir i se părea greu să ajungă să stăpânească acest prim pas pe care i-l indicase.

În cele din urmă Brio văzu corpul masiv al lui Elgo stând ca o statuie în drum. Elefantul părea că așteaptă ceva; rămăsese blocat într-un vis cu ochii deschiși, privind în depărtare fără să fixeze nimic în mod special. *Acesta*, își spuse Brio, *nu este un elefant motivat*.

Bufnița aterizează grațios pe spatele lui Elgo și imediat după aceea se uită în jur căutându-l pe Adir. Micuța furnică era exact lângă una din urechile elefantului, zvârcolindu-se sub o frunză. Cum trecuse demult ora la care majoritatea furnicilor pleacă grăbite în căutarea proviziilor, Brio își dădu seama că îl așteaptă o zi grea.

— Adir, spuse Brio răspicat, să trecem la treabă.

— Ce? se auzi o voce iritată de sub frunză. Vrei să trec la treabă? Ce rost are?

— Cum merge cu acel *fior elefantin*? întrebă Brio prudent.

— O, dă-mi pace, nu ai de urmărit vreun șoarece sau ceva? răspunse cu o voce înăbușită și supărată. *Fiorul elefantin* nu funcționează, Brio. Nu e decât o grămadă de mango putrezit, o știi și tu! Trebuia să mă întorc la colonia mea atunci când am avut ocazia. Acum nu o să-i mai văd niciodată!

— Adir, spuse Brio pe un ton puternic și măsurat, știu că ultimele zile au fost frustrante pentru tine. Știam dinainte să plec că așa vor fi…

Adir rămase tăcut, complet palid; i se părea că bufnița îi dăduse speranțe deșarte.

— Adir, hai să-i mai dăm Oazei o șansă. Știu cum să remediez starea de frustrare pe care o simți acum.

Frunza foșni și antenele lui Adir ieșiră la iveală de sub ea. Își înălță capul și spuse sarcastic:

— Da? Cum așa?

— Adir, prietene, dacă ieși din ascunzătoare, o să-ți spun.

— Sigur? continuă Adir, încă ascuns. Și promiți că o să funcționeze?

— Da, Adir, oftă Brio. Chiar dacă știuse că furnica se va confrunta cu frustrarea încercând să-și însușească ultima lecție, tot i părea că Adir exagerează puțin. Verifică poziția soarelui pe cer. Avea să stea aici toată ziua dacă nu începeau acum.

— Bine, fie, spuse Adir ivindu-se. Acum sunt aici. Ce ai pentru mine? Cum pot să remediez situația?

Brio își luă un răgaz să-și cântărească cuvintele.

— Ei bine, Adir, în primul rând vreau să știi că era esențial să duci această luptă interioară. Fără luptă nu există progres și să fim cinstiți, cea mai grea luptă este cea purtată cu noi înșine. Rezolvarea conflictelor interioare ne dă puterea să ne schimbăm viața. Din păcate, e mai ușor să depistăm probleme la ceilalți decât să

depistăm propriile problemele. Să privim în sufletul nostru în mod obiectiv este aproape imposibil fără un ajutor exterior. A fost greu prin ce ai trecut, dar pentru a progresa trebuie să înțelegi că acest proces nu este unul ușor. Pentru a înțelege pe deplin lecția următoare trebuia să te las să te lupți. Acum știi unde se află câteva dintre capcane și poți învăța cum să-ți croiești drum pe lângă ele; poți aplica schimbarea cu adevărat.

Fără luptă nu există **progres**, iar **cea mai dificilă luptă** este **cea purtată cu noi înșine**.

Adir se uită la Brio câteva secunde după care întrebă sceptic:

— Cum?

— Adir, astăzi o să-ți împărtășesc un nou concept și un pas pe care să-l urmezi, dar mai întâi dă-mi voie să-ți pun o întrebare. De mult timp vrei să ajungi la Oază, nu-i așa?

— Încă de când aceea cioară mi-a mâncat toată mâncarea!

— Și totuși rezultatele nu sunt pe măsura efortului pe care-l depui. De ce crezi că se întâmplă asta?

— Elgo e de vină. El e cel care merge în direcția greșită. *Încerc* să comunic cu el, dar e clar că bătrânul asta cu pielea groasă nu e *interesat* să asculte. În fiecare dimineață mă trezesc gata să plec la drum spre Oază, așa cum ai zis și tu, dar el nu face decât să se târască greoi

plescăind iarbă și căutând nămol… chestii „de elefant". Mă simt de parcă aș fi din nou în colonie — echipa nu m-a ascultat niciodată *cu adevărat*; făceau pur și simplu ce erau obișnuiți să facă. Poate că ei credeau că *se pot* schimba, dar nu erau *dispuși* să facă nimic diferit. Și acum cu neghiobul ăsta mare de elefant, ce s-a schimbat? La urma urmei, nu sunt decât o furnică micuță! Elefantul meu are de două milioane de ori mai multă putere decât mine — chiar tu ai spus asta! Cum aș putea să-l urnesc eu din loc?

— Oooo, ai spus ceva important, zise Brio. Când spui de două milioane de ori mai multă putere, la ce te referi?

Adir își înălță capul. Nu era răspunsul pe care îl aștepta de la bufniță. Credea că aceasta îl va mustra că se plânge atât de mult.

— Păi, începu el, se pare că Elgo este cel ce deține controlul direcției în care mergem. El decide chiar și atunci când încerc să-i spun că nu e bine, spuse furnica, încrucișându-și patru dintre picioare.

— Într-o oarecare măsură, e adevărat. Tu și elefantul tău sunteți fără scăpare legați unul de altul în gândire și în fapte, dar totuși tu gândești într-un fel, iar elefantul tău în altul, răspunse Brio. Știu un lucru despre elefanți, Adir, și în mod special despre cel al tău. Vezi tu, elefanții supraviețuiesc pentru că-și urmează instinctele, ceea ce învață de la părinții lor și din alte experiențe trăite. Pentru că în cele din urmă trebuie să-și poarte singuri de grijă, ei învață să urmeze un anumit drum fără să pună întrebări — un drum ce a ținut generații de elefanți departe de pericol. Dar știu sigur că și elefanții tânjesc după Oază la fel ca furnicile… de fapt, ca toate ființele. Problema este că realitatea elefantului tău este diferită de a ta.

— Cum adică, *realitatea lui*? Corectează-mă dacă greșesc, o, maestre kung-fu — vreau să spun Brio — dar aveam impresia clară că eu și Elgo ne aflăm în același loc.

— Dacă ar fi să le numești, care ar fi convingerile, comportamentul și certitudinile lui Elgo cu privire la posibilitatea de a ajunge în Oază? întrebă Brio.

— Convingerile, comportamentul și certitudinile?

— Da.

— Păi, dat fiind faptul că nu obținem niciun rezultat, aș spune că flăcăul ăsta mare nu *crede* că Oaza există. *Comportamentul* lui spune că nu se așteaptă la nimic, iar *certitudinea* lui — dacă vrei să o numești așa — este că nu se va întâmpla, răspunse Adir puțin prea obraznic.

— Și care ar fi soluția? întrebă Brio.

— Soluția ar fi să schimbăm convingerile, comportamentul și certitudinile lui Elgo, să-l convingem că ar trebui să-și dorească o bucată de teren în mijlocul Oazei, replică furnica apăsând pe unul din picioare. Dar cum rămâne cu frustrarea pe care am simțit-o în ultimele săptămâni? Cum rămâne cu nivelul *meu* de stres? Se pare că nu am avut niciun impact asupra lui Elgo atunci când m-am gândit la viziunea mea despre Oază și am încercat să provoc un *fior elefantin*. Sincer, m-am ales cu bupkis![*]

— De câte ori ai încercat să-ți faci elefantul să acorde atenție viziunii tale despre viitorul în Oază? întrebă bufnița.

---

[*] Care este un cuvânt evreiesc pentru „nada", care este un cuvânt spaniol pentru „diddly", care este un cuvânt al comerțului pe internet pentru R.O.I (analiză comparativă a beneficiilor raportate la costuri de instruire ale personalului) — în românește bupkis este echivalent cu „praful de pe tobă" *(n.tr.)*.

— De mii de ori!

— Serios? Cât înseamnă de mii de ori?

— Câteva... ăăă... of... păi — poate de douăsprezece ori? spuse Adir atunci când își dădu seama că Brio e pe cale să înceapă o nouă lecție.

— Uite aici zace problema — o problemă ce poate fi rezolvată dacă înțelegi conceptul pe care o să ți-l împărtășesc. Numesc acest concept *picături în găleată*.

Adir își scoase rămurica și frunza din nou și se pregăti să fie luminat.

— Adir, imaginează-ți că ai o găleată plină cu apă limpede și proaspătă. Acum imaginează-ți că țelul tău în viață este să faci apa din găleată de un albastru strălucitor.

— Ce fel de țel e să ai o găleată cu apă albastră? spuse Adir, întrebându-se dacă profesorul său nu făcuse din greșeală cunoștință cu vreun copac înalt.

— E un concept ce te va ajuta să înțelegi de ce ai fost atât de frustrat în ultimele săptămâni, răspunse Brio monoton. Adir, uneori trebuie să credem că ne apropiem de atingerea țelului propus, chiar dacă nu avem nicio dovadă de progres.

— Bine, o să-ți fac pe plac. *Întotdeauna* mi-am dorit o găleată cu apă albastră, spuse Adir, făcând cu ochiul și ridicând din umeri.

— Acum imaginează-ți că ai o găleată în care încap cinci mii de galoane de apă. În încercările tale de a transforma apa din găleată, trebuie să respecți o regulă: nu poți pune în găleată mai mult de o picătură de vopsea albastră pe zi. Așa că dacă ratezi o zi, nu poți recupera în ziua următoare.

Adir începea să vadă importanța acestui concept. Încetă să mai facă pe atotștiutorul și începu să asculte cu atenție.

— Dacă ești entuziasmat de ideea de a avea o găleată cu apă albastră, continuă Brio, probabil vei avea un *fior elefantin* de fiecare dată când te gândești la ea, nu? Dar ce se întâmplă în acea primă zi când iei pipeta și pui o picătură de vopsea albastră într-o găleată de cinci mii de litri?

— Nu mare lucru, presupun. E doar o picătură, la urma urmei, răspunse Adir.

— Da, dar îți spui că de-abia ai început. Ești încă entuziasmat, optimist și încrezător. Așa că ziua următoare, și în următoarea, și în următoarea pui vopseaua în găleată numai ca să o vezi cum se împrăștie și dispare. În ciuda faptului că în găleată este cea mai mică tentă de albastru cu putință, tu nu o observi pentru că vezi găleata în fiecare zi și schimbarea se produce treptat.

Adir își notă pasul ce trebuia urmat deși era încă puțin nelămurit.

PAS DE URMAT #2: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat. Adu-ți aminte de conceptul de **picături în găleată** *pentru a evita frustrarea.*

— Acum, spuse Brio, ce crezi că se întâmplă când după șase săptămâni în care ai pus zilnic câte o picătură de vopsea albastră într-o găleată cu apă limpede tot nu vezi — după atâta timp — niciun rezultat?

— Am voie să răspund sincer?

— Te rog, aprobă bufnița.

— Ei bine, până la urmă aș deveni frustrat și aș spune că toată ideea asta cu găleata nu este decât o grămadă de baligă de zebră, răspunse Adir.

— Exact! exclamă Brio, trecând intenționat cu vederea peste firea necenzurată a elevului său. Adir, problema e că trăim într-o lume a recompenselor imediate, dar trebuie să înfruntăm această presiune și să ne amintim că realizarea celor mai importante țeluri necesită

timp și energie. Dacă obții *un fior elefantin* imaginându-ți țelul, atunci probabil că merită să acorzi timpul și efortul necesare pentru realizarea acelui vis. Atunci când se instalează frustrarea, continuă Brio, începem să avem îndoieli. Ne gândim că poate un alt tip de vopsea ar da rezultate, sau pur și simplu renunțăm și trecem mai departe la alte proiecte.

Trăim într-o **lume a recompenselor imediate**, dar trebuie **să înfruntăm această presiune** și **să ne amintim** că **țelurile cele mai importante** necesită **timp** și **energie**.

Acestea fiind spuse, Brio făcu o pauză pentru a-i da timp lui Adir să se gândească la cele auzite. Furnica se gândi la ultimele câteva săptămâni și la toate momentele în care-l abandonase pe Elgo. Fu nevoită să recunoască faptul că renunțase prea devreme. Se uită peste notițe: ***Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat.*** Adăugă un rând care spunea: ***Învață să amâni recompensa.*** Totuși ceva nu era în regulă cu micul nostru prieten.

— Stai puțin, Brio. De ce nu am văzut nici chiar *cea mai mică* schimbare la Elgo? Părea hotărât să îmi ignore eforturile. De fapt mi-a lăsat impresia clară că nu este entuziasmat, nici motivat și nici măcar dispus să coopereze.

— Ce strategie ai folosit pentru a ține elefantul pe drumul cel bun? întrebă Brio. Ce strategie ai folosit pentru

a-ți concentra eforturile și pentru a remedia lucrurilor atunci când situația a devenit dificilă?

— Strategie? Strategia mea a fost să petrec un minut sau două imaginându-mi viitorul în Oază ori de câte ori mi-a venit în minte cuvântul Oază, răspunse Adir.

— Abordarea aceasta nu te va duce prea departe…

* * *

— Adir, ce s-a întâmplat acum câteva zile când Elgo a întâlnit cei doi lei?

— Ooo, spuse micuța furnică cu ochii larg deschiși. Elgo a fost atât de fioros — i-a făcut să-și ia coada la spinare.

— Și apoi ce s-a întâmplat? întrebă Brio.

— Apoi am sărbătorit!

— Și apoi?

— Off… spuse Adir, începând să-și dea seama încotro se îndrepta lecția. A zărit un cuib de șoareci care efectiv l-au băgat în sperieți.

— Era în pericol?

— Din cauza șoarecilor? Pe naiba! spuse Adir.

— Dar care era realitatea lui Elgo? insistă Brio.

— Realitatea lui Elgo era că acei șoareci erau din cale afară de înspăimântători.

— Vezi tu, Adir, realitatea lui Elgo nu era aceeași cu a ta. Deși tu știi că șoarecii nu reprezentau nicio primejdie pentru un animal atât de mare ca Elgo, el vedea lucrurile cu totul altfel.

— Realitatea lui aproape că mi-a rupt gâtul!

— Adir, mă crezi sau nu, *tu* ești cel care întârzie plecarea spre Oază.

Furnica nu era încântată de întorsătura pe care o luase conversația.

— Adir, cât de ușor crezi tu că este drumul spre Oază?

— Nu e ușor deloc. Este foarte greu!

— Așa că îți spui: Eforturile mele vor fi o adevărată luptă.

— Da. Așa e, ai dreptate, spuse Adir, temându-se de ceea ce avea să urmeze.

— Deci mesajul pe care ți-l transmiți nu e unul eficient, spuse Brio. Adevărul tău despre călătoria spre Oază este că va fi o luptă. Dar dacă adevărul este că va fi ușor?

— Ei bine… *s-ar putea* să fie greu… spuse Adir.

— Sau nu, replică Brio. Ideea e că tot ceea ce gândești — adevărul *tău* despre ceva — îi este transmis lui Elgo. Dacă în sufletul tău crezi că drumul spre Oază va fi o luptă imposibilă, atunci în mod sigur nici partenerul tău nu se va simți pregătit să ajungă acolo.

— Cred că ai dreptate, cedă Adir.

— Nu se va produce niciun *fior elefantin* atâta timp cât tu crezi că drumul spre Oază va fi o luptă. Fiecare mușchi din corpul elefantului, începând cu cei zece mii de mușchi din trompă se va comporta de parcă să ajungi la Oază este imposibil. Și cine e de vină pentru asta?

— Eu? spuse Adir sfios.

Bufnița aprobă și-și fixă ochii ca două nestemate asupra lui Adir.

— Gândește-te la un prieten care are o viață de invidiat. Cum l-ai descrie?

— Păi, am un prieten maimuță, Grant, care nu are nicio grijă și se bucură de viață. Chiar și când lucrurile sunt mai sumbre, pare să iasă din încurcătură cu și mai mult avânt decât înainte, spuse Adir gânditor.

— Spune-mi mai multe despre Grant și luptele duse de el, îl rugă Brio.

— Grant a avut o companie de banane care a dat faliment; a pierdut totul. Și totuși trei ani mai târziu, afacerea lui a reînflorit. Și-a plătit datoriile și a strâns chiar mai multe banane decât înainte.

— E foarte interesant, spuse Brio. Cum se face că maimuțe precum Grant pot trece peste momentele grele în vreme ce alte maimuțe rămân ruinate și nu-și mai revin niciodată? întrebă înțeleapta bufniță.

— Pentru că primul grup de maimuțe are rude înstărite? glumi Adir.

— Și dacă nu au? îi răspunse Brio, care nici de data asta nu fu amuzat.

Fruntea lui Adir se încordă încercând să se gândească la răspuns.

— Deoarece Grant își poate imagina că are o mulțime de banane chiar și atunci când situația reală este diferită? Și din moment ce *realitatea lui* este că poate obține multe banane, tot ceea ce face se transformă în și mai multe banane?

— Exact! Grant are *viziune*, spuse Brio. Dar lipsa de viziune — unii o numesc *mentalitate păguboasă* — nu este singura convingere pe care o au viețuitoarele. De la cea mai mică omidă până la cea mai mare gorilă, animalele au **convingeri, coportamente** și **certitudini** negative asemenea unor greutăți ce le apasă umerii. Unele animale se agață de sentimente negative referitoare la prietenii, imaginea de sine, resurse naturale, tradiții, personaje cu autoritate, vecini, schimbări, viață… ce vrei tu!

— Aoleu! exclamă Adir. Se pare că multe ființe au percepții negative care ar trebui schimbate.

— Adir, sunt unele lucruri pe care nu le poți schimba în viață, dar cele care pot fi schimbate — începând din interior — sunt mult mai multe decât realizează majoritatea.

Concentrează-te în mod pozitiv pe ceva suficient de motivant, nu te opri din drum și în cele din urmă vei reuși.

— Toate aceste lucruri sunt foarte importante, Brio. Dar cred că e nevoie să le notez, spuse Adir cu rămurica în mână.

— Dar nu am terminat, replică Brio.

— Mai este?

— Categoric! Luând în considerare tot ce am discutat, se înțelege de la sine, micul meu prieten, că te vei descurca mai bine dacă adopți o strategie și-ți păstrezi gândurile dominate de optimism benefic. Aceste gânduri vor fi adevărul tău. Și, dacă poți crea un nou adevăr — un adevăr în concordanță cu viziunea ta — vei avea toate avantajele pentru a reuși.

— Asta e tot? întrebă Adir cu teamă.

— Ei bine, mai e un lucru la care trebuie să fii atent, răspunse Brio. Elefantul tău este foarte pedant și trebuie să-ți alegi convingerile, comportamentul și certitudinile cu mare grijă.

— Poți să-mi dai un exemplu?

— Sigur. În loc să *vrei* un loc în Oază, ți-aș recomanda să te concentrezi pe *a avea* un loc acolo. Dacă îți păstrezi concentrarea pe dorință nu vei obține probabil nimic decât un continuu sentiment de frustrare. Canalizează-ți gândurile pe a avea ceva și-l vei avea în cele din urmă.

— Hm, zise Adir, gânditor. Foarte, foarte interesant.

— Hai să luăm drept exemplu o furnică ce vrea să obțină o slujbă mai bună. Poate suna ciudat, dar dacă furnica nu face decât să vrea o slujbă mai bună, elefantul ei va interpreta țelul ei ca fiind unul de a-și dori o slujbă, nu de a avea una. Știu că e posibil ca furnica să obțină totuși o slujbă, dar șansele ei ar crește dacă-și

schimbă comportamentul și convingerile; în loc *să*-și *dorească* un lucru, *să-și închipuie că deja l-a obținut*.

Mâna micuță a lui Adir abia dacă mai putea ține pasul. ***Întreține gânduri dominant pozitive. Schimbă-ți convingerile, comportamentul și certitudinile astfel încât să fie în concordanță cu viziunea ta. Închipuie-ți că ți-ai atins țelul și nu doar că îți dorești acest lucru. Convingerile, comportamentul și certitudinile lui Elgo pot avea rădăcini adânci. Îi poți schimba modul de gândire prin efort dedicat și susținut.***

— Adir, elefantul tău are un așa mod de gândire încât nu se va îndrepta automat spre orice viziune i-ai sugera. Este foarte pedant și va răspunde numai așa cum a fost învățat. Trebuie să te dedici unui proces continuu de dialoguri pozitive și susținute astfel încât *fiorul elefantin* să funcționeze.

Brio îi zâmbi furnicii și căscă.

— Adir, e timpul să caut un copac prin împrejurimi și să mă bucur de o mică siestă. Dar numai pentru câteva minute aș vrea să meditezi la momentele din viața ta când realitatea nu a fost așa cum ai sperat sau ai visat. Gândește-te asupra cărui lucru te concentrai înainte ca acele întâmplări să te dezamăgească.

Notițele lui Adir

LECȚIA #2

Gândește pozitiv.

- Schimbă-ți convingerile, comportamentul și certitudinile astfel încât să fie în concordanță cu viziunea ta.
- Închipuie-ți că ți-ai atins țelul și nu doar că-ți dorești acest lucru.
- Convingerile, comportamentul și certitudinile lui Elgo pot avea rădăcini adânci. Îi poți schimba modul de gândire prin efort dedicat și susținut.

PAS DE URMAT #2: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat. Adu-ți aminte de conceptul *picăturilor din găleată* pentru a evita frustrarea. ***Învață să amâni recompensa.***

REZUMAT

1. Clarifică-ți viziunea.
   PAS DE URMAT: Găsește emoția ce dă naștere viziunii. Inspiră-ți echipa prin emoții pozitive.

2. Gândește pozitiv.
   PAS DE URMAT: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat.

8

Experimentarea și exprimarea recunoștinței

Adir se ridică în picioare cu hotărâre. Luă decizia importantă de a nu se mai concentra pe ceea ce *nu* poate face și în schimb să caute modalități de a afla mai multe despre sine și despre aptitudinile sale. A decis să încerce soluții noi. Trebuia să găsească un mijloc care să-l ajute să se concentreze pe ceea ce putea face pentru a ajunge împreună cu Elgo în Oază.

Ce i-ar sugera bufnița cea înțeleaptă? se gândi Adir. Cugetă la modul în care ar aborda Brio acestă problemă. Ce pași ar urma bufnița? *Păi,* își spuse Adir, *primul lucru pe care l-ar face ar fi să privească problema din toate unghiurile. Înainte de a căuta o posibilă soluție, ar pune la cale o strategie.*

— Asta este! strigă Adir. Mai avem nevoie de un pas de urmat, Elgo. Avem nevoie de un plan care să ne ajute să ne concentrăm asupra țelului nostru!

Adir se gândi la lecțiile primite de la Brio. Cu cât mai des va simți un *fior elefantin*, cu atât va fi mai probabil să-și păstreze certitudinile pe aceeași lungime de undă cu visele sale. Cu cât certitudinile sale se vor sincroniza

mai mult cu visele lui, cu atât va fi mai sigur că elefantul său va păstra direcția cea bună.

— Strategia! strigă Adir cât îl ținu gura, sperând că Elgo va primi mesajul. Strategia este cheia echipei noastre, Elgo. Avem nevoie de ceva care să ne ajute să obținem ceea ce credem că se poate îndeplini. Când realitatea mea va fi aceeași cu a ta, vom putea ajunge la Oază, dar pentru a crea o nouă realitate pentru tine avem nevoie să gândești pozitiv. Dar cum putem face acest lucru?

Furnicii îi trecu prin minte să-și lege o mică sfoară de unul dintre picioare. Își imagină cum ar fi, și-și dădu seama că sfoara și-ar pierde prea repede din elementul de noutate — ar fi acolo tot timpul și s-ar obișnui cu ea. Avea nevoie de ceva care să-i amintească atât lui, cât și lui Elgo în momente diferite ale zilei că trebuie să gândească pozitiv. Le trebuia ceva care să-i surprindă și să-i ia pe nepregătite, făcându-i astfel să se concentreze din nou pe ceea ce contează.

Exact în acel moment un fir de polen căzu din cer și aterizâ fix pe nasul lui Adir. Strănută, scutură pudra aurie a polenului de sub nas și dintr-o dată înlemni.

— *Fix… sub… nasul… meu*, șopti el. Răspunsul este fix sub nasul meu!

Adir privi spatele gri al lui Elgo. Observă că și alte fire de polen erau împrăștiate din loc în loc. Remarcă ce puternic era contrastul dintre auriul strălucitor și pielea gri a elefantului.

— Ar putea să funcționeze, Elgo! spuse Adir entuziasmat. Va funcționa cu siguranță! Hai să folosim aceste picățele aurii pentru a produce gânduri dominant pozitive. De fiecare dată când vedem un fir de polen plutind în aer sau aterizând pe ceva, ne vom

aminti de țelul nostru. Aceste picățele aurii ne vor face să ne gândim că *avem* un loc în Oază.

Elgo începu să-și miște trompa în semn de aprobare. Descoperiseră un lucru important.

* * *

Timp de aproape trei săptămâni Adir privi cum picățelele aurii coborau din cer amintindu-i de țelul lor de *a avea* un cămin în Oază. La început firele de polen aveau efect atât pentru Adir, cât și pentru Elgo. De fiecare dată când vedeau unul, în mintea lor se formau imagini despre Oază și după o vreme, găsirea unui fir de polen plutind în aer deveni un fel de joc de care se bucurau amândoi.

Adir a devenit aproape obsedat de picățelele aurii. De fiecare dată când găsea vreun fir, avea grijă să-l pună într-un loc la vedere. Dar în vreme ce furnica era mereu campioană la acest concurs, mintea lui Elgo începu să hoinărească; elefantul încă mai visa cu ochii deschiși la o serie de alte lucruri. Lui Adir i se părea că Elgo este nedumerit de acele fire de polen; de parcă știa ce sunt, dar nu înțelegea de ce ar trebui să-i pese. Furnica își făcea griji că elefantul va uita în cele din urmă tot ceea ce reprezentau picățelele aurii. Încercă să-i amintească rolul lor, dar elefantul nu era atent. Poate că ceea ce îi stârnea îndoiala erau cerul cenușiu și atmosfera liniștită a savanei; Adir nu era sigur. Totuși, știa că nu o să se dea bătut.

Ideea cu picățelele aurii este una bună, se gândi el. Mai medită puțin la acest aspect înainte să-și spună cu voce tare:

— Ce ar face Brio acum?

Deodată o voce puternică întrebă:

— De ce nu-l întrebi chiar pe el?

Adir se sperie atât de tare încât sări drept în sus și se răsuci în aer.

— Ah, era să fac infarct, Brio! Adir se opri să-și recapete suflul. Ce mă bucur că te-ai întors! Am atât de multe să-ți povestesc![*]

Adir îl informă pe Brio de tot ce făcuse între timp. Era nerăbdător să-i povestească în mod special despre ideea cu firele de polen și să întrebe de ce aceasta nu funcționa.

Brio ascultă cu atenție și medită la tot ce-i spuse furnica.

— Mai exact, ce îți spui când vezi acele picățele aurii? își întrebă el elevul.

— Păi, de obicei spun ceva de genul: „De-abia aștept să am un cămin în Oază", răspunse Adir.

— Minunată strategie, Adir. Pot să-ți fac o sugestie? Mai exact, trei cuvinte.

— Perfect! Sunt tot numai antene. Adir își înșfăcă rămurica și frunza și se pregăti să asiste la o nouă demonstrație de înțelepciune.

— Acum. Recunoștință. Experimentează, spuse bufnița cu solemnitate.

Ca de obicei, Adir scrise conceptul înainte să-l înțeleagă.

— Poftim?!

— O să-ți explic, spuse Brio. Acționează *acum*, exprimă-ți *recunoștința* și *trăiește* senzația. Să începem cu ce înseamnă *să acționezi acum*. În mod sigur firele tale de polen vor avea un impact mai mare asupra lui Elgo dacă le percepe ca fiind reale. Dacă vorbești la timpul prezent

---

[*] De exemplu, pentru început, să nu te mai furișezi așa pe lângă mine.

despre ceva, acel lucru capătă o semnficație bine definită în subconștientul tău. Dacă vorbești la prezent, nu numai că vei crede ceea ce spui, dar îl vei convinge și pe partenerul tău. Vorbește-i cu încredere despre faptul că ceea ce îți imaginezi *este* realitate, chiar dacă nu a avut loc încă. Așa că ia lucrurile de parcă s-ar întâmpla *acum*, nu în viitor. Încearcă.

— Voi locui în Oază, spuse Adir pe un ton serios.

— E un început bun, dar nu foarte bun. Ești sigur că vrei să folosești cuvântul „voi" în afirmație? îl interogă Brio.

— Gata, m-am prins — „voi" nu se referă la prezent. Bine, stai să încerc din nou. Adir făcu o pauză scurtă înainte de a anunța cu încredere: *Locuiesc* în Oază!

— În regulă, spuse Brio. Acum, amintește-mi de ceea ce înseamnă să trăiești în Oază. Cu alte cuvinte, reaprinde *fiorul elefantin*.

Furnica își închise ochii și lăsă viziunea să se deruleze prin ochii minții.

— Sunt pe un mușuroi cu un pârâiaș în apropiere și cercetez Oaza. Am cu mine familia și peste tot aleargă furnici mici. Toți sunt fericiți și sănătoși. Dimineața merg la lucru cu tovarășii mei și deși muncim din greu, ne place ceea ce facem! Sunt un lider foarte bun, iar viața este o mare aventură! Adir își deschise ochii oarecum surprins de cât de minunată era propria viziune și simți un fior venit din partea elefantului.

— Foarte bine, spuse Brio cu o expresie de mulțumire. Un *fior elefantin*... dar sunt sigur că poți mai mult. Te încumeți?

— Bineînțeles, strigă Adir aruncându-și pumnul în aer. Să-i dăm bătaie!

— Hai să vorbim despre partenerul tău, Elgo. Nu uita că elefantul tău are sentimentele și motivele lui

pentru care se poartă așa. Mai mult decât atât, e foarte receptiv la toate informațiile ce i se oferă. Dacă simți și exprimi recunoștință, îl vei putea ține pe Elgo pe drumul cel bun. Nu numai că vei repeta un nou adevăr pentru partenerul tău, dar totodată vei da naștere unui sentiment de recunoștință venit și din partea lui. Adir, recunoștința este ingredientul magic din rețeta unei vieți împlinite.

Recunoștința este **ingredientul magic** din **rețeta** unei **vieți împlinite**.

— Bine, spuse Adir, cum sună această declarație de recunoștință: *Sunt recunoscător pentru viața noastră din Oază.*

— Perfect! Acum imaginează-ți toate detaliile din viziunea ta. Trăiește-le cu toate simțurile. Adaugă sentimentul de satisfacție pe care-l ai pentru că ți-ai atins țelul, spuse Brio.

Adir făcu așa cum i se sugerase. Închise ochii și-și imagină viața minunată din Oază. Simțea lumina soarelui și adierea vântului, gusta delicioasa apă limpede, își vedea prietenii și familia, le auzea sporovăiala veselă și putea simți mirosul lucrurilor mărețe ce aveau să vină. Inima îi crescu, iar sufletul îi începu să cânte. Era cea mai norocoasă furnică din lume. Fiorul ce-l cuprinsese crescu odată cu intensitatea viziunii. Își deschise ochii mulțumit și îi zâmbi bufniței.

— Foarte bine, Adir, spuse Brio încet. Faci mari progrese. Bufnița se pregăti de plecare. Mă voi întoarce curând.

— Pleci? *Iarăși*? Atât de repede? întrebă Adir.

— Da, Adir, plec, răspunse Brio.

— Dar încă nu am înțeles lecția aceasta. Dacă nu pot trăi viziunea fără ca tu să fii aici să mă ghidezi? se îngrijoră Adir.

Brio se înălța deja deasupra lui fluturându-și aripile.

— Nu te teme, răspunse el survolând în cercuri. Nu trebuie decât să o iei încet și să-ți întipărești în minte toate detaliile viziunii tale. De îndată ce atașezi unui fir de polen un gând pozitiv, încărcat emoțional, vei trimite partenerului tău semnale puternice și clare.

Adir privi cum bufnița zbura la joasă înălțime spre nord. Căldura emanată de pământ începu să distorsioneze imaginea păsării zburând și bufnița păru că se alungește și se comprimă pe măsură ce se pierdea în depărtare.

În final valurile de căldură făcură să se mistuiască orice urmă a ei.

De îndată ce atașezi unui **fir de polen**
un **gând pozitiv, încărcat emoțional**,
vei trimite **partenerului** tău
semnale puternice și **clare**.

* * *

Brio avea dreptate, Adir chiar trebuia să ia lucrurile mai ușor. Trebuia să-și întipărească în memorie toate detaliile minunate ale viziunii.

Conceptul firului de polen era o strategie bună, dar trebuia îmbunătățită pentru a garanta faptul că toate

alegerile și acțiunile lui Adir rămân în strânsă legătură cu țelul său. Cu toții am putea învăța ceva de la bufnița cea înțeleaptă din acest punct de vedere. Când ne propunem să atingem un țel trebuie să ne concentrăm în mod constant asupra performanțelor noastre. În ceea ce-l privește pe Adir, de fiecare dată când vedea acel fir de polen, trebuia să guste și să simtă bucuria de a se afla în Oaza din imaginația lui. Mai mult decât atât, trebuia să fie recunoscător pentru viziunea sa, pentru partenerul său și pentru efortul depus.

Da, Brio avea dreptate. Adir trebuia să înțeleagă riscul asumat atunci când își lăsa țelul să plutească aleatoriu precum o pană dusă de vânt. La urma urmei câte astfel de pene ajung în Oază?

Se așeză cu rămurica și frunza în mână și începu să-și scrie notițele despre lucrurile învățate.

Notițele lui Adir

LECȚIA #3

Concentrează-te în mod constant asupra performațelor tale.

- Gândește-te că țelul tău s-ar îndeplini acum.
- Exprimă-ți recunoștința în mod consecvent.

PAS DE URMAT #3: Folosește-te de fire de polen pentru a nu uita să gândești pozitiv. Firele de polen dau naștere țelurilor legate de emoții. Firul de polen personal trebuie să fie în concordanță cu firul de polen al echipei.

REZUMAT

1. Clarifică-ți viziunea.
   PAS DE URMAT: Găsește emoția ce dă naștere viziunii. Inspiră-ți echipa prin emoții pozitive.

2. Gândește pozitiv.
   PAS DE URMAT: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat.

3. Concentrează-te în mod constant asupra performanțelor tale.
   PAS DE URMAT: Folosește-te de fire de polen pentru a nu uita să gândești pozitiv.

9

Identifică tiparele comportamentale negative

Nu-i luă mult timp lui Elgo pentru a-și relua mersul greoi pe vechea cărare după plecarea lui Brio. Adir privea spre cer în speranța că va zări bufnița, dar nu avu noroc. Brio plecase, iar călătoria lor continua.

Adir privi înainte întrebându-se unde se afla Oaza. Se întoarse spre stânga, de unde soarele răsărea în fiecare zi. I se păru amuzant că soarele răsarea întotdeauna din partea stângă a elefantului. Apoi îi trecu prin minte un gând ciudat.

Ce-ar fi dacă elefantul ar merge pe o altă cărare? Ce s-ar întâmpla dacă soarele ar răsări din partea dreaptă a acestuia? Dacă ar merge în aceeași direcție cu bufnița? Cum era zicala aceea? *Definiția nebuniei este să faci același lucru la nesfârșit și să aștepți rezultate diferite.*

— STOP! strigă Adir insistent. STOP, STOP, STOP! Furnica începu să sară panicată înainte și înapoi pe creștetul elefantului. Alergă în cercuri și aproape că-și smulgea antenele din cap. Întrezărise o șansă de a schimba direcția de mers și știa că trebuie să profite de ea. Trebuiau să fie dispuși să încerce ceva nou. Trebuiau să fie dispuși să meargă pe un alt drum.

După o oarecare ezitare, Elgo se opri.

— Te rog, Elgo, întoarce-te, imploră Adir.

Elefantul începu să se întoarcă, după care se opri din nou.

— Haide, Elgo. Întoarce-te. Poți să o faci! îl îndemnă Adir.

Elefantul procedă întocmai. Își roti corpul imens într-un cerc complet de 360 de grade și se opri exact de unde plecase.*

— Uau… stop, stop, stop, spuse Adir. Întoarce-te! Cu fața în cealaltă parte, Elgo. Întoarce-te cu fața în cealaltă parte și *rămâi pe loc!*

Elefantul făcu ce i se spusese. În acest timp, Adir zări un fir de polen și-i veni o idee. În momentul în care elefantul era cu fața către nord, furnica începu să vizualizeze Oaza. Mirosi parfumul naturii și ascultă zgomotul animalelor. Își imagină cum elefantul se scaldă în apele înviorătoare ale Oazei.

Deodată avu loc un *fior elefantin* și obținându-l, Adir îi spuse elefantului să se îndrepte către nord. Spre marea lui surprindere, elefantul chiar începu să meargă spre nord! Lui Adir i se păru chiar că Elgo are un mers mai vioi. Privi înapoi și văzu coada elefantului mișcându-se dintr-o parte în alta.

— Măi, să fie! exclamă Adir. Fie este un semn clar că sunt muște, ori acesta este un elefant foarte fericit! Dată fiind starea de optimism în care se afla, Adir alese ultima variantă.

În timp ce mergeau pe noul drum, Elgo încetini de câteva ori de parcă ar fi intenționat să o ia din nou pe cealaltă cale, dar Adir nu-și pierdu răbdarea și-l ajută pe elefant să păstreze direcția. În curând elefantul dădu semne că știe deja ce să facă și că poate merge singur

* La fel ca la cursele NASCAR, dar mai încet.

fără să fie supravegheat. Adir se relaxă. *M-aș putea obișnui cu asta*, se gândi el, întinzându-și brațele. Furnica se simțea ca un pasager pe spatele elefantului.

Aceasta până s-a petrecu tinevitabilul. Fără niciun fel de avertizare, Adir și Elgo dădură nas în nas cu doi elefanți.

Adir avu brusc sentimentul că-i fuge pământul de sub picioare. Îl recunoscu pe primul elefant, Nega, o creatură mohorâtă cu încrețituri adânci ce se iveau din gura ce exprima nemulțumire. Al doilea nu era nimeni altul decât bătrânul Holic, elefantul patetic.

— Vino cu noi, se plânseră ei la unison. Mergi în direcția greșită. Gândește-te. Noi tocmai venim de acolo și nu am găsit nimic. Nicio Oază, nimic. Crezi că tu o să găsești altceva? Vino cu noi. Noi suntem Nega și Holic și ne place tovărășia altora.

Elgo începu să se apropie de Nega și de Holic. Aveau ceva familiar și lui Elgo i se păru simplu să se întoarcă din drum și să meargă mai departe cu ei.

Adir rămase împietrit, dar acest șoc se transformă repede în frustrare, care se transformă la rândul ei în mânie.

— Stai așa, Elgo, țipă el. Ei nu ne ajută să mergem pe cărarea mai puțin bătătorită! Gândește-te, Elgo! De ce *le place* tovărășia altora? De ce, Elgo? De ce? Elgo mergea mai departe și Adir continuă să vorbească cu emfază. Le *place tovărășia* altora pentru că sunt nefericiți; de-asta!

Cuvintele lui Adir nu reușiră decât să-l facă pe Elgo să încetinească. Nu după mult timp, furnica și elefantul erau înapoi în locul de unde plecaseră. Între timp se lăsase seara și grupul făcu un popas pentru noapte. Elgo se pregătea de culcare; fusese o zi epuizantă pentru elefant.

Cu toate acestea, furnica Adir era extrem de agitată. Somnul nu veni ușor. Nicio o poziție nu i se părea

confortabilă. Se gândi că este ceva tipic pentru elefanți ca Nega și Holic să apară din senin și să-i tragă pe alții în jos. *Ce e cu unele ființe? De ce trebuie să-i tragă pe alții înapoi?* Gânduri pesimiste se învolburară în creierul său mic de furnică. Se răsuci pe toate părțile întrebându-se de ce este atât de greu să-l facă pe Elgo să meargă în altă direcție. La urma urmei, se gândi el, acea nouă direcție i-ar putea conduce la Oază! Își imagină cum îmbătrânește pe spatele unui elefant bătrân și obosit. Fără colonie, fără prieteni, fără familie. Sentimentul de îndoială crescu de doua ori în intensitate și nu după mult timp se triplă până cand în cele din urmă un somn ușor eclipsă gândurile furnicii.

* * *

Adir urca pe o scară fără sfârșit ce se înălța printre norii unui cer gri ca cenușa. Dar indiferent cât de mult urca, nu făcea niciun progres. Din când în când se oprea și privea înapoi, dar oricât de mult se ostenea, nu ajungea mai departe de jumătatea urcușului. Nimic nu avea sens. În cele din urmă se hotărî să se întoarcă și să coboare. De data aceasta părea că nu poate ajunge în partea de jos. Era cel mai groaznic sentiment de zădărnicie pe care-l simțise vreodată. Începu să strige:

— NU! NU! NU!

— Ți-ar fi mult mai bine dacă ai folosi cuvintele „Nu, mulțumesc", spuse o voce familiară.

Adir își deschise ochii imediat și-și dădu seama că era în pat. Soarele răsărea de după conturul fizicului puternic al lui Brio și din cauza luminii strălucitoare din spatele lui, corpul păsării părea încadrat de o aură.

— Bună dimineața, Adir, începu Brio.

— Ce mi-ai spus? întrebă Adir morocănos.

— Bună dimi…

— Nu, îl întrerupse furnica. Scuze, nu asta. Când dormeam, ce ai spus?

— A, am spus că ți-ar fi mult mai bine dacă ai folosi cuvintele „Nu, mulțumesc".

Adir privi conturul bufniței, se întinse pe spate și-și închise ochii din nou.

— Brio, nu prea am chef acum. Nu cred că am dormit mai mult de zece minute azi-noapte și ieri emoțiile mele au crescut și coborât în intensitate ca un yo-yo. Toată afacerea de a-l convinge pe elefant să se concentreze e la fel cum ai încerca să convingi o hienă să nu mai trăncănească!

— Of, of, offf, îl dojeni bufnița. Nu este imposibil. Brio își analiză elevul. Adir, când mintea ta este infestată cu gânduri negative, ce faci?

Adir se ridică.

— Asta voiam să te întreb și eu. Cât timp eram pe jumătate treaz am avut un vis în care urcam o scară fără sfârșit, dar când am vrut să cobor părea că nu se mai termină și nu puteam ajunge jos! Eram blocat! Știam că visez, dar nu puteam să opresc sau să schimb acest lucru. Adir se prăbuși din nou. Sunt atât de *disperat*!

— Adir, spuse Brio calm, trebuie să tragi aer în piept și să te relaxezi. Este bine să respiri adânc atunci când te simți tensionat.

Este bine **să respiri adânc**
atunci când **te simți tensionat**.

Adir ascultă sfatul lui Brio. Se calmă trăgând aer în piept și așteptă ca bufnița să continue.

— Ce ai făcut atunci când ai realizat că nu puteai să te întorci? Ai renunțat?

— Nu, nu am renunțat, dar visul a continuat până m-am trezit. De fapt, până m-ai trezit tu... dar acum când mă gândesc, îmi dau seama că uneori gândurile negative seamănă cu o scară fără sfârșit. Câteodată simt că nu ajung nicăieri oricât m-aș zbate.

— Așa, și ce faci atunci? întrebă Brio.

— Încerc să mă gândesc la altceva.

— Are efect?

— Câteodată pentru mine are — dar partenerul meu de jos, este un pic mai încăpățânat, dacă înțelegi ce vreau să spun, zise Adir arătând cu degetul spre elefant.

— Înțeleg. Lasă-mă să-ți împărtășesc soluția mea pentru a-ți ameliora frustrarea. Principalul lucru pe care trebuie să-l faci este să găsești un mod de a opri gândurile negative ce distrag atenția — a ta sau a lui Elgo.

— Minunată idee, domnule Brio, dar nu este atât de ușor, se aventură furnica. Pe moment m-aș gândi la *fiorul elefantin*, dar apoi, dintr-o dată, m-aș gândi la faptul că tot nu am reușit să ajung la Oază. Și ori de câte ori mi-ar trece aceasta prin minte, m-aș gândi la cum trebuie să se fi luptat generațiile anterioare să ajungă la Oază. M-aș gândi la cât de dură este viața și la cât de grea va continua să fie. Nu după mult timp aș fi înfrânt, deznădăjduit și m-aș întreba cum de am ajuns în așa situație.

— Înțeleg, Adir, spuse Brio, care mai consiliase multe alte animale și știa cât de greu este să stabilești noi tipare de gândire. Am o soluție care te poate ajuta și cred că îți va plăcea. Bufnița se pregătea să explice teoria, își drese vocea și făcu o pauză. Adir? S-ar putea să ai nevoie de rămurică și de frunză pentru asta.

— Așa este! aprobă Adir. Acum le iau!

— Așadar, începu bufnița când Adir fu gata, în visul tău urcai pe o scară fără sfârșit unde nimic nu avea sens. Nu puteai ajunge nici în vârf, nici la bază. Un lucru pe care l-am învățat din discuțiile despre vise purtate de-a lungul anilor cu alte animale este că scările reprezintă o luptă pentru a obține ceva mai bun — un țel, cum ar fi Oaza — iar treptele pot reprezenta rutina, sau un tipar. Bufnița își privi elevul. Mă înțelegi?

— Nu prea, răspunse Adir încruntându-se.

— Dă-mi voie să merg mai departe. În visul pe care l-ai avut urcai și coborai scările, dar simțeai că nu faci niciun progres. Erai blocat într-un tipar care nu te ducea nicăieri.

— Așa este!

— Adir, un gând negativ duce la altul, și la altul, și la altul. Acest lanț de negativism este un tipar. Brio își modifică vocea puternică astfel încât să fie plângăcioasă, ascuțită și îngrijorată — la fel ca cea a lui Adir, de fapt.

— Poate că te gândești: „Este prea greu să ajung la Oază..." Acest gând duce la: „A fost o chestiune cu care s-au luptat generații. Vai mie! Nu pot să fac nimic." Apoi poate legi acest gând de: „Nouă furnicilor ne este dat să ne luptăm..." care este un tipar de gândire legat de: „Nu sunt destul de bun...," și așa mai departe.

Lanțul negativismului este un **tipar**.

Brio lăsă ca ceea ce spusese și tonul pe care îl folosise să fie înțeles de Adir înainte de a continua.

— Gândurile negative îți erodează încrederea, Adir, și nu-ți poți permite așa ceva atunci când e vorba despre atingerea țelurilor. Pentru a-ți recăpăta încrederea în abilitățile tale trebuie să înlocuiești gândurile negative cu unele pozitive.

— Uau, Brio, mă simt de parcă această lecție a fost făcută special pentru mine!

— Adir, nu ești singur. Multe ființe ar putea învăța câte ceva din această lecție. Dacă înveți să aplici o soluție pentru a întrerupe acest tipar de gânduri negative, vei reuși să-ți păstrezi gândurile sub control. Dar va trebui să exersezi. În cele din urmă, vei avea control înainte ca acele gânduri negative să mistuie ce-i mai bun din tine.

Bufnița făcu o pauză pentru a-și aduna gândurile.

— Unde rămăseserăm? A, da. Adir, o lege simplă din fizică spune astfel: *două obiecte nu pot ocupa simultan același spațiu*. La fel de adevărat este că două *gânduri* nu pot ocupa simultan același loc în mintea elefantului tău.

Adir scria mai repede decât o făcuse vreodată — *două obiecte nu pot ocupa simultan același loc…*

— Atunci când te afli într-o asemenea situație cel mai indicat lucru este să-ți spui următoarele: „Mulțumesc, dar acest lucru nu face parte din viziunea mea. Viziunea mea este că locuiesc în Oază." Apoi imaginează-ți din nou toate detaliile minunate ale Oazei și experimentează-le cu toate cele cinci simțuri ale tale.

Adir rosti cuvintele cu voce tare în timp cele nota.

— *Mulțumesc, dar acest lucru nu face parte din viziunea mea. Viziunea mea este că* ***locuiesc*** *în Oază.*

— Foarte bine. Sarcina ta în următoarele zile este să pui în practică acest lucru ori de câte ori ai gânduri negative. Oprește-te și spune-i lui Elgo: *„Mulțumesc, dar acest lucru nu face parte din viziunea mea. Viziunea mea este un cămin în Oază."* Apoi vezi ce întorsătură iau lucrurile.

Odată ce vei folosi constant acest procedeu, îți vei putea face elefantul să gândească mai mult pozitiv și mai puțin negativ. Cu cât întrerupi mai des un tipar, cu atât mai puțin îți va influența gândirea. Cu timpul, acel tipar va dispărea. Vei schimba modul în care gândești. Pe măsură ce vei învăța să recunoști acele tipare negative, vei reuși să le întrerupi din ce în ce mai devreme. Nu după mult timp, ele nu vor mai exista, iar tu și Elgo veți gândi numai pozitiv.

Pe măsură ce vei **învăța** să **recunoști** tiparele **negative**, vei reuși să le **întrerupi din ce în ce mai devreme**.

Explicația pe care Brio o dăduse tiparelor de gândire îi ajunsese lui Adir direct la inimă. Știa că înainte să poată schimba obiceiurile proaste ale lui Elgo trebuia să-și înțeleagă propriul comportament. Trebuia să taie avântul propriilor gânduri negative de îndată ce ele luau naștere. Dacă făcea acest lucru putea obține rezultate pozitive de la Elgo. Îi era tot mai clar faptul că elefantul era afectat de comportamentul său de lider într-un mod pe care nu și-l imaginase. Numai prin puterea gândurilor pozitive putea deveni un exemplu pentru elefant.

* * *

Într-o zi, nu mult timp după această lecție, Adir nu găsea locul unde depozitase niște semințe pentru masă.

— Nu-mi vine să cred! Știu că le-am pus aici, bombăni el morocănos. Sper că neghiobul ăsta mare și bătrân de Elgo nu le-a mâncat! Cum o să găsesc eu vreodată Oaza dacă nu sunt în stare să-mi găsesc nici mâncarea?

După aproape o oră de căutări adoptă un ton și mai pesimist:

— Nu o să ajung niciodată în Oază. Toate acestea nu au niciun rost! Sunt doar o furnică bătută în cap! Nu-l pot conduce pe Elgo. Pe cine vreau să păcălesc? Mai bine aș renunța chiar acum…

Dar atunci se opri, chiar acolo în lumina soarelui de amiază.

— Ia stai așa! strigă Adir către cerul întins. Nu pot gândi așa! Această vorbărie negativă nu mă va duce la Oază!

Furnica își închise ochii, ezită și apoi spuse cu voce clară și precaută:

— Mulțumesc, dar asta nu face parte din viziunea mea. Viziunea mea — a noastră — este un cămin frumos, confortabil și minunat în Oază.

Adir își imagină energia vibrantă din Oază. În mintea lui glumi cu animalele prietenoase. Se gândi la plimbările prin vegetația luxuriantă, oprindu-se pentru a admira lacul clipocind. Pe măsură ce viziunea lui Adir se desfășura auzea o simfonie de sunete. Putea simți, gusta, atinge, mirosi și vedea solul fertil din Oază.

Se gândi la atmosfera fericită și veselă din Oază și efectul acestor gânduri pozitive a fost un *fior elefantin* lung și minunat. Cu mintea limpede și optimistă, Adir găsi numaidecât locul în care ascunsese semințele.

Furnica repetă procedeul învățat de la Brio ori de câte ori sesiză un gând negativ ce încerca să preia

controlul. Nu după mult timp, Adir observă că Elgo se abate de la drum mai rar. Adânc în sufletul lui micuț de furnică, simțea că nu mai e mult.

Notițele lui Adir

LECȚIA #4

Ai încredere în forțele proprii.

- Frustrarea va duce la gânduri negative.
  Gândurile negative alimentează un mai mare negativism.
  Acest negativism poate fi un tipar ce distruge încrederea.
- Două gânduri nu pot ocupa simultan același loc în mintea ta. Înlocuiește negativismul cu gânduri pozitive și încrezătoare.

  PAS DE URMAT #4: Identifică tiparele comportamentale negative. Odată ce realizezi că tu sau echipa ta urmați un tipar al negativismului, întrerupe aceste gânduri spunând : „Mulțumesc, dar acest lucru nu face parte din viziunea mea. Viziunea mea este…"

REZUMAT

1. Clarifică-ți viziunea.
   PAS DE URMAT: Găsește emoția ce dă naștere viziunii. Inspiră-ți echipa prin emoții pozitive.

2. Gândește pozitiv.
   PAS DE URMAT: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat.

3. Concentrează-te în mod constant asupra performanțelor tale.
   PAS DE URMAT: Folosește-te de fire de polen pentru a nu uita să gândești pozitiv.

4. Consolidează-ți încrederea.
   PAS DE URMAT: Identifică tiparele comportamentale negative.

10
Așteaptă imprevizibilul

Câteva zile mai târziu, în vreme ce soarele apunea, Brio zbura pentru a se întâlni cu Adir. În timpul zborului acesta se uită în jur și observă cum umbrele se amestecau cu strălucirea de un portocaliu intens a soarelui. Acest apus amintea discret faptul că mai trecuse o zi. Lui Brio îi plăcea această parte a zilei; semnifica faptul că viața e plină de oportunități de care fie se profită, fie sunt pierdute. Apusurile erau ca o întrebare pentru Brio: ce opțiuni va aduce cu ea ziua de mâine? În timp ce-i spiona pe Adir și pe Elgo de la distanță, bufnița se întrebă ce alegeri vor face cei doi prieteni după următoarea lecție.

* * *

După ce se așeză pe spatele lui Elgo, Brio își luă un răgaz și analiză furnica din cap până-n picioare. Adir, la fel ca majoritatea furnicilor, era tentat să caute recompense imediate. Brio știa că următoarea strategie nu va fi ușor de pus în practică de furnică. După câteva momente de gândire bufnița își începu lecția.

— Ceea ce îți voi explica este, sincer să fiu, cea mai bună metodă de a-ți face elefantul să schimbe direcția. Este o strategie uimitoare de a-ți întări încrederea de sine și simțul conducerii. Adir, această metodă unică îți poate schimba viața.

— Stai să-mi iau frunza și rămurica! strigă furnica.

— Așteaptă puțin. Înainte de a-ți dezvălui acest pas, e o problemă despre care ar trebui să știi. Brio ezită.

— Mă tem că sunt puține șanse de a duce totul la bun sfârșit dacă nu ești 100% dedicat atingerii țelului tău.

— Dedicat? Brio, dar sunt dedicat, spuse Adir lovindu-se în piept cu pumnul lui micuț de furnică.

— Poate că ești dedicat, dar ești dispus să-ți redefinești angajamentul și să-l ridici la un nivel de maturitate și eficacitate așa cum nu ai mai făcut-o niciodată până acum?*

— Păi, dacă o iei așa... se codi furnica intimidată.

— Vezi tu, Adir, un angajament este un lucru activ. Este interpretat în funcție de o scală variabilă. Putem ajunge la un anumit nivel de angajament și să descoperim că putem face mai mult. Maimuța despre care am vorbit acum ceva vreme, de exemplu, poate începe o afacere și apoi să-și dea seama că angajamentul ei a implicat mai multe decât anticipase. Sau, poate în mijlocul unui proiect descoperim că avem nevoie de mai multă vopsea pentru a face apa din găleată albastră. Adevărul este că întotdeauna poți să sapi mai adânc și să găsești un nivel de angajament mai profund. Să te dedici unei sarcini înseamnă, de fapt, să te dedici procesului de angajament. Vreau să imi promiți — nu, uită asta, *promite-ți ție* — că atunci când vei considera că ai făcut tot ce ți-a stat în putință, vei săpa și mai adânc în

* Din fundal se aude o melodie dramatică.

miezul nucii de cocos. Când vei fi dus la bun sfârșit angajamentul pe care ți l-ai propus, *asumă-ți alte angajamente*.

Să te **dedici** unei **sarcini** înseamnă,
de fapt, să te **dedici**
procesului de **angajament**.

— Promit! spuse Adir amețit de inspirație. Mă voi dedica procesului de angajament!

— Trebuie să faci orice va fi nevoie, continuă Brio aplecându-și capul până aproape de spatele dur și gri al elefantului. Când e vorba de realizarea țelului tău, să mergi până la capăt este de o importanță maximă.

— Așa voi face!

— Bine! concluzionă Brio mulțumit că furnica înțelesese cât de semnificativ este acest lucru.

— Adir, din câte am discutat până acum despre țelul tău de a ajunge la Oază, majoritatea pașilor au implicat vizualizarea vieții la care visezi. Acum vreau să îți prezint o altă metodă.

— Dar, Brio, dacă mă străduiesc foarte tare cu această nouă metodă și totuși nu-l conving pe Elgo să facă la fel?

— Adir, îți subestimezi elefantul și totodată calitățile tale de lider. Gândește-te la câte lucruri ai învățat să pui în practică până acum. Scoate-ți notițele și hai să facem o recapitulare.

Brio și Adir revizuiră lecțiile împreună:

Fă din teamă un prieten, nu un stăpân. Nu știi ceea ce nu știi.

— Mai întâi, ți-ai clarificat viziunea. Ai aflat că teama te poate paraliza sau motiva. Ai învățat cum să dirijezi teama și să o folosești în avantajul tău. Ți-ai deschis mintea posibilității că nu știi ceea ce nu știi. Nu ai știut că trăiești pe spatele unui elefant, dar odată ce ai aflat, ai acceptat acest lucru și te-ai hotărât să faci față provocării. Apoi a trebuit să hotărăști care este țelul tău și să te pregătești să urmezi pașii necesari pentru atingerea acestuia.

Ia de la zero un țel ce are o semnificație profundă. Călătoria trebuie să merite a fi făcută.

— După ce ți-ai identificat țelul — să locuiești în Oază — ai stabilit motivele esențiale pentru care acest lucru este atât de important pentru tine. Pentru că ai aflat că acea călătorie trebuie să însemne ceva pentru tine, te-ai tot întrebat de ce vrei să locuiești în Oază; altfel nu ar avea sens să depui atâta efort. Fără o viziune clară și fără implicare emoțională nu ai fi putut să-ți iei angajamentul necesar pentru atingerea țelului.

PAS DE URMAT #1: Găsește fiorul elefantin. Găsește emoția ce dă naștere viziunii. Inspiră-ți echipa prin emoții pozitive.

Nu subestima niciodată puterea emoțiilor.

— În prima lecție ai aflat că emoțiile tale sunt factori motivaționali puternici atât pentru tine, cât și pentru partenerul tău, Elgo. Ține în frâu puterea emoțiilor și lumea este a ta. De asemenea, ai aflat că trebuie să ții cont de ceea ce îl motivează pe partenerul tău, la fel de

mult cum îți cont de ceea ce te motivează pe tine. Trebuie să folosești aceleași visuri și dorințe pentru a-l inspira.

* * *

Gândește pozitiv. Schimbă-ți convingerile, comportamentul și certitudinile astfel încât să fie în concordanță cu viziunea ta. Închipuie-ți că ți-ai atins țelul și nu doar că-ți dorești acest lucru.

— Apoi ți-ai dat seama cât de importante sunt gândurile și acțiunile tale pentru partenerul tău. Ți-ai luat angajamentul de a gândi pozitiv. De asemenea, ai aflat că trebuie să-l conduci și să-l ghidezi pe Elgo către convingeri, către un comportament și către certitudini ce sunt în concordanță cu țelul tău. Ai descoperit că *a vrea* ceva și *a avea* ceva sunt două lucruri diferite. Dacă vrei cu adevărat să-l conduci pe Elgo spre Oază trebuie să-ți imaginezi că deții ceva. Astfel, îl vei ghida pe Elgo prin puterea exemplului și-l vei antrena să gândească pozitiv. Cu timpul, convingerile, comportamentul și certitudinile lui vor reflecta și ele acele gânduri pozitive.

PAS DE URMAT #2: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat. Adu-ți aminte de conceptul *picăturilor în găleată* pentru a evita frustrarea. Învață să amâni recompensa.

— În cea de-a doua lecție, ai aflat că într-o lume unde ești mereu tentat de recompensele imediate, schimbarea adevărată și profundă vine pe parcurs. Atunci când încerci să-l schimbi pe Elgo, corectezi, de fapt, un comportament vechi de-o viață. Ai răbdare; nu te da bătut; nu te simți frustrat. Dacă te dedici viziunii, o vei transforma în timp în realitate.

* * *

Viitorul se întâmplă acum. Exprimă-ți recunoștința în mod constant.

— Adir, ai inventat și ai folosit conceptul firelor de polen. Făcând acest lucru, ai descoperit că dacă-ți plângi de milă nu vei ajunge prea departe. În schimb ai ales să simți și să exprimi recunoștință; acum știi că recunoștința este ingredientul magic din rețeta pentru o viață împlinită. Așadar, de fiecare dată când vezi un fir de polen ai în minte țelul tău, îl trăiești în prezent și-ți mulțumești pentru această realizare. Ai mai aflat că atunci când îl ajuți pe Elgo te ajuți și pe tine, așa că întotdeauna trebui să-i mulțumești și lui pentru rolul pe care l-a avut în atingerea țelului.

PAS DE URMAT #3: Folosește-te de fire de polen pentru a nu uita să gândești pozitiv. Firele de polen dau naștere țelurilor legate de emoții. Firul de polen personal trebuie să fie în concordanță cu firul de polen al echipei.

— Nu uita, Adir, firele de polen îți aduc aminte de două lucruri: primul este că trebuie să gândești pozitiv și al doilea este că trebuie să crezi că acele gânduri sunt adevărate. Aceste fire de polen îți vor păstra gândurile coerente și îndreptate spre o țintă sigură. Repetă-le suficient de des și vei crea un adevăr. Vei zugrăvi o realitate care în cele din urmă se va concretiza.

* * *

Consolidează-ți încrederea în forțele proprii. Frustrarea va duce la gânduri negative. Gândurile negative

alimentează un mai mare negativism. Acest negativism poate fi un tipar ce distruge încrederea. Două gânduri nu pot ocupa simultan același loc în mintea ta. Înlocuiește negativismul cu gânduri pozitive.

— În ultima lecție, ai aflat cum tiparele negative îți erodează încrederea de sine și fără încredere nu vei putea rămâne pe drumul cel bun pentru atingerea țelului. Când îți dai seama că ești pe cale să te lași purtat de gânduri negative, adu-ți aminte de acea lege veche a fizicii: *Două obiecte nu pot ocupa simultan același spațiu.* Trebui să înlături ideile negative pentru a le putea hrăni pe cele pozitive. Ai aflat o metodă puternică pentru a face acest lucru.

PAS DE URMAT #4: Identifică tiparele comportamentale negative. Odată ce îți dai seama că tu sau echipa ta urmați un tipar al negativismului, întrerupe acest tipar spunând: „Mulțumesc, dar acest lucru nu face parte din viziunea mea. Viziunea mea este…" Trăiește viziunea.

— Adir, odată cu acest ultim pas ai descoperit un mod de a-ți redirecționa gândurile în mod pozitiv, împiedicându-le pe cele negative să-și urmeze cursul. Cu ajutorul acestei strategii nu vei mai suferi de negativism, ci dimpotrivă, îți vei întări încrederea în tine și te vei concentra asupra visurilor tale. Viitorul pe care îl cauți este doar o realitate ce încă nu s-a concretizat.

* * *

Adir studie lista. Era uluit de cât de multe învățase de la înțeleapta bufniță.

— Am parcurs un drum lung, Brio.

— Cu siguranță! Bufnița își desfăcu aripile, le flutură de câteva ori și-și scutură capul împodobit cu pene.

— Și ghici ce, Adir?!

— Ce? întrebă micuța furnică.

— Lecțiile se apropie de sfârșit, șopti Brio.

* * *

— Să continuăm cu un nou pas. Pe acesta îl numesc *Strategia cartonașelor*. Cu ajutorul lor te vei putea pregăti pentru situațiile solicitante ce se vor ivi inevitabil de-a lungul drumului către atingerea țelului. Acest tip de pregătire te ajută să-ți consolidezi încrederea în tine și abilitățile de lider și așa cum probabil că știi deja, *încrederea în forțele proprii vine odată cu experiența*. Mai multe cartonașe vor simula o serie de experiențe, pregătindu-te să înfrunți orice fel de situație. Certitudinea că poți face față oricărei împrejurări îți va aduce în cele din urmă rezultate uimitoare. Partea cea mai bună este că vei evita calea clasică de a învăța — cea bazată pe încercare și greșeală. De data aceasta va trebui să scrii cel puțin zece din cele mai groaznice scenarii, câte unul pe fiecare cartonaș.

Adir își ridică privirea din notițe. Aceasta era o sarcină la care se putea descurca.

— Ce fel de scenarii? întrebă el cu interes.

— Situații sau împrejurări care, dacă ar avea loc în viața reală, te-ar neliniști foarte mult. De exemplu, gândește-te la ce s-a întâmplat cu Nega și Holic. Cât de încrezător erai atunci când te-ai confruntat cu această situație dificilă? întrebă Brio.

— Cât de încrezător eram? Nu eram deloc încrezător! Dar cum aș fi putut prevedea un astfel de scenariu? replică Adir.

— Exact, mica mea furnică! Ideea acestei strategii este să lași cartonașele să prevadă o varietate de scenarii ce *ar putea* avea loc, astfel încât să poți face față celor neprăvăzute atunci când *au loc*. Dacă folosești această metodă pentru a-ți consolida încrederea, vei fi pregătit să acționezi fără șovăială atunci când se petrec situații imposibil de prevăzut. Scopul este să poți vedea cât de *bine* te-ai descurca într-o situație nefavorabilă.

Brio începu să se plimbe în timp ce vorbea.

— De exemplu, pe unul dintre cartonașe ai putea scrie: „Pe măsură ce te apropii de Oază ești tot mai entuziasmat. Odată ajuns arunci o privire și vezi că Oaza a secat și nu mai e nimeni acolo. Ești copleșit de frustrare și de o dorință arzătoare de a renunța".

Bufnița își roti capul, se uită direct la furnică și spuse repede:

— Adir, ce ai face?

— Nu sunt sigur! exclamă Adir luat prin surprindere. Care ar fi cel mai bun lucru de făcut în această situație?

— O... da! Bufnița radia, bucurându-se de expresia stupefiată de pe fața furnicii.

— Aceasta e frumusețea acestei strategii. Nu soluția perfectă este partea interesantă, ci simplul exercițiu de a-ți imagina o situație — orice situație — în care rezolvi o problemă. Dă-ți silința cât poți de mult și apoi experimentează. O mai mare experiență va avea ca rezultat o mai mare încredere de sine și mai mult control. Îți amintești analogia noastră referitoare la găleata cu apă albastră?

De fiecare dată când vei citi un cartonaș vei adăuga o picătură de vopsea albastră în găleată. Un singur cartonaș nu va modifica lucrurile, dar toate adunate — ce să zic! Îți poți imagina ce impact vor avea. Vizualizarea

a sute de scenarii în care rezolvi situații dificile va construi o fundație de neclintit ce te va ajuta să-ți împlinești visul.

— Dar nu prea cred că imaginarea unei situații este același lucru cu întâmplarea reală*, spuse Adir șovăind.

— De fapt, Adir, să-ți imaginezi o experiență poate avea o mare putere. Gândește-te la o împrejurare în care cineva ți-a adresat cuvinte josnice și malițioase. Poate că nu ai știut ce să-i răspunzi în momentul respectiv, dar la numai câteva secunde probabil că ai reprodus situația în mintea ta și te-ai gândit la replica perfectă. Este foarte posibil, de asemenea, să te fi gândit la acel schimb de replici acide de nenumărate ori și de fiecare dată să fi venit cu o reacție și mai bună.

— Ca să fiu sincer, e destul de adevărat, medită Adir.

— Nu-i așa? zâmbi Brio. Hai să luăm un exemplu. Ce ți-a răspuns acea cioară dezagreabilă când ai întrebat-o dacă te poate duce la Oază?

— Aha! Adir imită vocea nazală a ciorii. *Și mai exact, de ce aș face asta, micuță furnică?* O, Brio, am retrăit acea situație de sute de ori! Dacă o s-o mai văd vreodată, o să mă duc direct la ea și o să-i spun: „Hei! M-a sunat Daffy Duck. Își vrea costumația înapoi."

— Adir, de câte ori ai purtat de fapt o conversație cu cioara?

— O dată.

— Dar de câte ori ai *retrăit*-o?

— De zeci de ori... dacă nu sute, spuse Adir.

— Așadar, poți să observi că strategia cartonașelor nu e așa de diferită față de conflictul pe care l-ai avut cu

* Decât dacă întâmplarea reală despre care vorbești este imaginarea unui lucru. Dar asta este de-a dreptul ciudat.

aceea cioară. Dar în acest caz este un mod pozitiv și constructiv de a experimenta ceva neplăcut și de a-ți consolida încrederea de sine și calitățile de lider.

— Brio, domnule, este o idee fantastică, spuse Adir zâmbind malițios.

— Ai încredere în mine, Adir. Funcționează cu adevărat. Acum, care este următorul tău pas?

— Al meu? Următorul meu pas va fi să completez câteva cartonașe, răspunse Adir.

— Când? întrebă Brio.

— Astăzi, replică frunica.

— Câte cartonașe vei scrie?

— Ăă... zece? le numără Adir.

— Perfect, spuse Brio, pregătindu-se de zbor. Trebuie să plec să-mi pregătesc cina. Mă voi întoarce mâine și vom vedea cum a mers exercițiul cu aceste cartonașe.

Notițele lui Adir

LECȚIA #5

Controlează-ți reacțiile în orice tip de situație.

- Se vor ivi circumstanțe neprevăzute. Așteaptă imprevizibilul. Anticipează atât răspunsul tău, cât și pe cel al echipei tale.

  PAS DE URMAT #5: Folosește cartonașe. Creează cartonașe ce prezintă în detaliu scenarii tensionate. Experimentează mintal cum vei face față acestor situații.

REZUMAT

1. Clarifică-ți viziunea.
   PAS DE URMAT: Găsește fiorul elefantin. Găsește emoția ce dă naștere viziunii.

2. Gândește pozitiv.
   PAS DE URMAT: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat.

3. Concentrează-te în mod constant asupra performanțelor tale.
   PAS DE URMAT: Folosește-te de fire de polen pentru a nu uita să gândești pozitiv.

4. Consolidează-ți încrederea.
   PAS DE URMAT: Identifică tiparele comportamentale negative.

5. Controlează-ți reacțiile în orice tip de situație.
PAS DE URMAT: Folosește cartonașele.

11
Pași extraordinari

A doua zi, Brio se întoarse așa cum promisese. Bufnița îl găsi pe Adir așteptându-l cu o expresie de îngâmfare pe față.

— Pari mulțumit de tine, prietene. Ia spune-mi, a mers bine cu acele cartonașe? întrebă Brio.

— Ce să zic, asta doar dacă crezi că 21 de cartonașe sunt „suficiente"! răspunse Adir, ridicând din sprânceană. Să vedem. Numărul unu: Un șoarece se ivește din spatele unei buturugi și îl sperie pe Elgo. Cu pricepere și calm, ce pot să fac? Numărul doi: În depărtare se zărește un foc și Elgo nu știe încotro să meargă. Cum fac față situației cu încredere? Numărul trei: Dăm nas în nas cu Nega, Holic și verii lor, Miz, Ery, Badatt și Itude. Elgo vrea cu disperare să li se alăture. Cum fac să schimb situația?

— Impresionant, spuse Brio. Ești foarte bine pregătit. Nimic nu mă bucură mai mult decât să văd că urmezi pașii învățați pentru a aplica noi strategii și metode. Vezi tu, pașii obișnuiți sunt cei pe care-i urmează majoritatea furnicilor. Și nu obțin decât rezultate obișnuite. Însă *pașii extraordinari* duc la *rezultate extraordinare*.

Pașii extraordinari duc la **rezultate extraordinare**

— Dar de ce nu urmează toate furnicile pași extraordinari pentru a obține rezultate extraordinare? întrebă Adir. Era o întrebare ce încă îl măcina. De ce nu învățase aceste strategii în colonia de furnici? Dacă cineva l-ar fi învățat câteva dintre aceste lucruri, ar fi putut fi o furnică mai bună și un lider mai eficient.

— Este o întrebare bună. Răspunsul nu este decât unul singur. *Teama!* spuse Brio.

— Mă gândeam eu! îl întrerupse Adir, dând din cap aprobator.

— Am mai putea-o numi teamă elefantină. Atunci când simți senzația de teamă întreabă-te într-un mod rațional: „Prefer să-mi ating țelul sau să-mi fie frică?" Sunt nenumărate exemple în istorie despre cum cei curajoși obțin recompense pe care fricoșii nu le vor cunoaște niciodată. Teama ne poate ține în siguranță, feriți de pericol, dar de asemenea, ne poate face ignoranți. Gândește-te la cele mai bune lecții pe care le-ai învățat vreodată. Când ai învățat acele lecții te simțeai în largul tău sau erai stânjenit?

Adir se gândi un moment la întrebare. Se gândi la cât de stânjenit s-a simțit atunci când a fost promovat de Regină. Îi era atât de teamă că nu se va descurca, încât chiar nu s-a descurcat! Își dădu seama câte lecții neprețuite învățase de când s-a despărțit de colonie. Erau lucruri pe care nu le-ar fi învățat dacă se întorcea acasă, cu toate că asta era ceea ce voia să facă. Iar

ultimele luni fuseseră cele mai neplăcute pe care le trăise mica furnică vreodată.

— Îmi dau seama de momentele în care teama a pus stăpânire pe mine și dacă există vreo dovadă că senzația de disconfort și însușirea unor lecții importante merg mână în mână, ei bine, aceste ultime luni o dovedesc!

— Nu mă mir, spuse Brio. De aceea trebuie să fii dispus să înfrunți disconfortul pe care-l vei simți în mod sigur în călătoria ta spre Oază.

— Nu pare a fi ușor și nici prea plăcut, zise Adir fără vlagă.

— Lucrul ușor este prieten cu fricoșii! Adir, este timpul să testezi tot ceea ce ai învățat. Acolo, spuse Brio arătând cu aripa spre savană. Acolo vei putea pune cu adevărat în practică ceea ce ai învățat. Ai încredere în tine așa cum am și eu. Știu că vei face acei pași extraordinari de care ai nevoie pentru a realiza lucruri măreț și minunate.

Spunând acestea Brio flutură rapid din aripile sale de trei ori. Folosindu-se de mișcarea vântului de pe spatele mare al elefantului, Brio părea suspendat într-o stare de imponderabilitate atunci când s-a aplecat deasupra capului furnicii. Își rosti cuvintele de rămas bun:

— Pe parcursul vieții îți vei da seama cât de important este să trăiești fără să te gândești la ceea ce ar fi putut fi. Vei privi înapoi și te vei întreba dacă ai fi putut face mai mult? Vei privi înapoi și vei pune la îndoială faptul că ai făcut tot ce-ai putut? Dacă poți privi înapoi fără să ai vreun regret, vei știi că ai făcut tot posibilul și acest lucru te poate duce în locuri la care nici nu ai visat.

Brio își flutură aripile fără niciun fel de efort. Cu fiecare bătaie a aripilor se înălța tot mai sus. Rosti trei ultime cuvinte ce aveau să răsune în urechile lui Adir mulți ani de atunci înainte:

— Nu regreta nimic!

12
Un nou început

Adir privi spre cer. Trecuse o săptămână de la ultima lecție a bufniței înțelepte. Încă se mai simțea îngrozitor de singur și încă tânjea să-și găsească tovarășii și să se întoarcă în colonie, dar acum ceva se schimbase. Detecta o sursă de tărie înăuntrul corpului său mic, și asta îl făcea să fie mândru și împlinit. Lucruri mărețe erau pe cale să se întâmple — pur și simplu o simțea!

Știa că nu avea să-l mai vadă pe Brio vreodată, dar nu avea să-l uite niciodată. Adir se hotărî să cinstească tot ceea ce-l învățase bufnița cea înțeleaptă și pentru a face acest lucru își cizelă notițele transcriindu-le într-o listă scurtă la care să poată apela atunci când ar avea nevoie de ajutor pentru a rămâne pe drumul cel bun. În timp ce era cu frunza și cu rămurica în mână observă că toate conceptele lui Brio se rezumă la o lista de cinci lucruri importante „Așa sigur nu le voi uita prea ușor", se gândi el.

CELE CINCI LUCRURI IMPORTANTE:

1. **CLARITATEA VIZIUNII: Un țel cu o semnificație profundă este însoțit de un fior emoțional.**

2. **FII DEDICAT ȚELULUI TĂU: Dedică-te unui proces de gândire dominant pozitivă.**
3. **CONSECVENȚĂ: Aplică strategii funcționale. (Apa din găleată va deveni albastră.)**
4. **CONSOLIDAREA ÎNCREDERII DE SINE: Întărește-ți încrederea de sine prin depășirea tiparelor negative.**
5. **CONTROL: Exersează reacții la evenimente neprevăzute ce pot apărea.**

LISTA PAȘILOR DE URMAT

- **PAS DE URMAT #1: Găsește fiorul elefantin. Găsește emoția ce dă naștere viziunii. Inspiră-ți echipa prin emoții pozitive.**
  Nu subestima niciodată puterea emoțiilor.
- **PAS DE URMAT #2: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat. Adu-ți aminte de conceptul *picăturilor din găleată* pentru a evita frustrarea. Învață să amâni recompensa.**
- **PAS DE URMAT #3: Folosește-te de fire de polen pentru a nu uita să gândești pozitiv. Firele de polen dau naștere țelurilor legate de emoții. Firul de polen personal trebuie să fie în concordanță cu firul de polen al echipei.**
- **PAS DE URMAT #4: Identifică tiparele de comportament negative. Odată ce îți dai seama că tu sau echipa ta urmați un tipar al negativismului, întrerupe acest tipar spunând : „Mulțumesc, dar acest lucru nu face parte din viziunea mea. Viziunea mea este…" Trăiește viziunea.**
- **PAS DE URMAT #5: Folosește cartonașe. Creează cartonașe ce prezintă în detaliu scenarii neprevăzute. Experimentează mental cum să faci față cu ușurință acestor situații.**

Simplul fapt de a avea aceste noțiuni și pași călăuzitori îl făcu pe micuțul Adir să zâmbească.

* * *

Adir studia lista zilnic și încet, dar sigur, conceptele și pașii de urmat au devenit parte a vieții de zi cu zi. Știa că va progresa dacă își va schimba convingerile, comportamentul și certitudinile. În fiecare zi își imagina că pune o nouă picătură de vopsea albastră în găleata cu apă. Se simțea cu un pas mic, imperceptibil mai aproape de țelul său: găsirea Oazei.

Adir se hotărî, de asemenea, să pună în aplicare regula firelor de polen pentru a genera un *fior elefantin*. Decise ca instrucțiunile acestei reguli să înceapă cu o mulțumire. De fiecare dată când vedea un fir de polen îi adresa lui Elgo un „mulțumesc" pentru efortul depus; de asemenea era mulțumit de faptul că nu s-a dat bătut. Adir mai luă hotărârea să fie recunoscător pentru tot ceea i se întâmplase în viață.

În cele din urmă, s-a decis să depășească gândurile negative, tensiunea și teama prin aplicarea pașilor învățați. Îi aminti elefantului că negativismul trebuie înlocuit cu viziunea minunatei Oaze. Îl antrenă pe Elgo să înfrunte situațiile tensionate cu ajutorul cartonașelor create pentru a consolida încrederea de sine și a dizolva

teama. De asemenea, era dispus să facă față oricărui disconfort pentru a-și atinge țelul.

* * *

Primele săptămâni după plecarea lui Brio au fost grele pentru Adir. Elgo reprezenta o provocare extraordinară și schimbarea nu s-a produs ușor. Erau momente în care Adir se trezea tras înapoi de tipare negative. Gândurile pesimiste se strecurară în mintea lui și negativismul părea să fie un teren de joacă familiar pentru partenerul său.

Din când în când Adir se uita la cărarea pe care mergeau și realiza că Elgo merge în direcția greșită. Era ceva normal pentru elefant; el mergea numai pe drumul ce îi era cunoscut. Lucrurile se schimbau atunci când furnica cea hotărâtă punea piciorul în prag, dar uneori era numai o schimbare temporară.

Adir nu știa că bufnița continua să vegheze de la înălțime asupra micuței furnici și a elefantului său. Brio știa cu ce greutăți se confruntă Adir în încercarea de a exersa și a încorpora aceste strategii în viața de zi cu zi. Este îngrozitor de frustrant să continui să muncești fără a avea rezultate imediate și bufnița știa că erau zile în care Adir era copleșit de această frustrare.

Totuși, în timp ce Brio îi supraveghea de pe creanga unui copac, văzu cum ei progresau încet, dar sigur. Știa încă de la început că furnica nu avea de gând să renunțe. Adir se folosea de toate noțiunile învățate de la bufniță și mai mult decât atât, învăța lucruri noi din practică. Micile diferențe — diferențe ce pot trece neobservate de tine sau de mine — nu erau trecute cu vederea de Brio.

Încet, dar sigur, tiparele negative se schimbau. Brio vedea noi comportamente pozitive și din partea elefantului.

Gândiți-vă cât este de uimitor! Elgo crescuse știind doar că trebuie să lupte. Generații anterioare au luptat doar pentru supraviețuire. Desigur, Elgo nu a ales să aibă această mentalitate — la fel ca mulți dintre noi, modul lui de gândire fusese moștenit și învățat. Cu toate acestea, elefantul se consolase de mult timp cu faptul că trebuie să-și accepte viața și a lăsat acest gând să-i fie călăuză. Totuși acum, Adir îl ghida cu blândețe și-l încuraja să meargă spre noi orizonturi, spre fericire.

Fără Adir, Elgo ar fi fost neajutorat în fața schimbării. Și fără ajutorul lui Elgo, Adir nu ar fi crezut niciodată că poate ajunge la Oază. Era greu de crezut că pe aceste două ființe le leagă prietenia, dar acea furnică micuță și acel elefant imens aveau nevoie unul de celălalt.

Brio era mândru de elevii lui. Îi mai privi o ultimă oară și era sigur că vor realiza ceea ce și-au propus. Împreună vor progresa.

* * *

Trecuseră săptămâni întregi, dar Adir nu s-a dat bătut. Firele de polen îi aminteau de țelul său de a ajunge în Oază. Încet, încet începu să-și dea seama că pe zi ce trece e tot mai aproape de visul său de-o viață. Peisajul se schimba treptat — zonele uscate și maronii erau acum pline cu verdeață. Repere precum tufișurile veștejite deveniră tot mai rare. În locul lor se aflau copaci înverziți și pâlcuri de flori.

Partea cea mai bună era modul în care se comporta Elgo. Elefantul cel mare părea că merge mai sprinten și mai lejer. Astfel s-a creat un sentiment comun între furnică și elefant, Adir își dădu seama că, dacă i se dădea

șansa, Elgo putea menține direcția cea bună. Având această oportunitate, instinctul elefantului se armoniză cu ceea ce-și doreau amândoi cu adevărat. Odată cu această armonie li se păru că soarele strălucește mai puternic și păsările cântă mai melodios. Chiar și vântul ce adia li se păru mai răcoritor. Fără ca cei doi să își dea seama, totul începea să se schimbe în bine. *Pfiu! Mă simt de parcă apa din găleată chiar devine albastră!* își spuse Adir.

Într-una din nopți, cerul era deosebit de senin și stelele aveau o strălucire rară. Cu picioarele din față încrucișate sub cap, Adir se întinse pe spate și începu să vorbească cu voce tare.

— Știi, Elgo, viața e destul de ciudată! Acum îmi dau toată silința să fiu un bun lider — nu mă descurcam prea bine, știi — și în minutul următor aflu că în tot acest timp am trăit pe spatele tău! Apoi îl întâlnesc pe Brio cel Înțelept! Nici acum nu-mi vine să cred; să fim serioși, e *de-a dreptul celebru*! Apoi îi urmăm pe Nega și pe Holic către cine știe unde, dar în seara asta putem vedea atât de departe încât totul pare posibil.

Adir trase adânc în piept aerul rece al nopții. Își ținu respirația și lăsă oxigenul dens să-și facă drum prin venele lui mici.* Poate că senzația de fericire este temporară, își spuse el, dar sentimentul de împlinire îi înviora tot trupul. Adir nu se simțise niciodată atât de plin de viață.

Expiră încet și luă o altă gură de aer. Aerul curat și liniștit îi pătrunse în fiecare celulă a corpului. În timp ce expiră își aruncă privirea în sus și șopti:

— Mulțumesc!

---

* Ar trebui să știți deja să nu puneți întrebări. Furnicile pot scrie și vorbi, se pot învârti și da, au vene. Vene mici, mici, de tot.

În ciuda orei târzii, furnica nu putu adormi. Copacii din jurul lor erau ca niște străjeri puternici ai nopții ce apărau viețuitoarele. Se lăsă o liniște ușoară în timp ce natura își refăcea forțele pentru o nouă zi. Cu toate acestea, Adir și Elgo erau treji însă nici unul nu știa de ce și nici nu le păsa. Era o noapte perfectă pentru o celebrare liniștită a vieții înseși.

Adir se lăsă purtat de gânduri. Își aminti de vremea când era împreună cu familia, înainte de „a crește mare". Rememoră acele zile inocente ale copilăriei lui de furnică. Apoi se gândi la greutățile mai recente întâmpinate în colonie și de cât de mult dezamăgise ca lider. Atunci totul îi părea atât de copleșitor și totuși acum totul îi părea atât de îndepărtat. Își dădu seama cât de mult evoluase grație prietenului și mentorului său, Brio. Ca un ecou imaginar, auzi vocea familiară a bufniței șoptind:

— Nu regreta nimic!

Adir știa că ar avea un impact puternic și pozitiv dacă i s-ar fi dat ocazia să-și conducă tovarășii acum.

Apoi, trezindu-se din reverie, furnica auzi altceva. Își înălță capul și privi către vest spre un deal mai înalt. Ascultă cu atenție, dar sunetul dispăruse. Totuși zgomotul îi stârnise curiozitatea.

După câteva minute, Adir spuse:

— Haide, Elgo. Să vedem ce este.

Deși era o oră târzie, Elgo răspunse solicitării și se îndreptă spre vest către deal și îndepărtându-se astfel de cărarea principală. Stelele erau atât de strălucitoare încât emanau o lumină diafană — suficient cât să-i călăuzească înspre deal. Nu după mult timp, teritoriul virgin îl făcu pe Elgo să nu se simtă în largul său.

— Haide, Elgo. Hai să vedem ce e de partea cealaltă a dealului; apoi vom decide ce vrem să facem mai departe.

Elgo continuă să înainteze, căpătând mai multă încredere cu fiecare pas. Dealul în sine nu era abrupt; avea o înclinare ușoară și îmbietoare. Pe măsură ce Elgo înainta, Adir privi înapoi și căpătă o privire de ansamblu. Cu cât urcau mai mult, cu atât putea vedea mai mult din peisaj. Deși era destul de întuneric, lumina cerului le oferi o priveliște panoramică de la nord spre sud. Adir putea distinge cu exactitate cărarea pe care elefantul o urmase ani la rând. Putea, de asemenea, distinge cotitura la care el și Elgo îi lăsaseră în urmă pe Nega și pe Holic cu propriile planuri — și năravuri.

În timp ce Adir încerca să distingă și alte repere simți brusc o emoție puternică ce venea dinspre Elgo. Era un *fior elefantin*.

Imediat, Adir sări, alergă în creștetul lui Elgo și înmărmuri. Nu-și putu crede ochilor.

Exact acolo, întinzându-se pe o suprafață de câteva sute de acrii se afla o pădure imensă împrejmuind un lac cu apă liniștită. Lacul oglindea stelele de pe cer și reflecta lumina în toate direcțiile. Părea că lacul și cerul conspiraseră pentru a aduce Raiul pe pământ. Solul pădurii era ca o pătură de ferigi ce acoperea întreaga suprafață. La stânga lor se afla un râuleț ce curgea până pe partea cealaltă a dealului.

Adir rememoră ceea ce crezuse că era singurul mediu în care poate trăi: un peisaj mohorât și gri sărac în hrană, dar bogat în dificultăți. Acum știa să privească spre alte orizonturi, spre toate lucrurile posibile. Își imagină ce aventuri îl așteaptă, dar rămase copleșit de aventura de care tocmai avusese parte. Învățase să-și ghideze elefantul. Făcuseră progrese și lumea se schimbase în fața ochilor lor.

Aici, în fața lui era o priveliște ce-l lăsă fără suflare — și apăruse într-un mod pe care nu și-l închipuise vreodată.

Își imaginase că va ajunge în Oază într-o zi frumoasă și senină. Își imaginase deseori natura sălbatică din jurul lacului din Oază. Și totuși, în această noapte liniștită visul său deveni realitate asemenea unei adieri ușoare ce vestește ceva din depărtare.

De la înălțimea capului lui Elgo, furnica văzu viețuitoarele Oazei odihnindu-se. Văzu zebre și girafe dormind printre copaci și păsări cuibărindu-se pe spatele elefanților ce semănau uimitor de mult cu Elgo.

— Uite, Elgo, șopti el, e familia ta…

În adâncul sufletului, Adir știa că e numai o chestiune de timp până își va găsi tovarășii. Și când îi va găsi va fi cea mai bună furnică din lume. Va fi un lider demn de urmat și le va dezvălui tot ce a învățat în această călătorie uimitoare. Îi va învăța cum să devină proprii lor stăpâni.

Atât elefantul, cât și furnica respirară adânc în același timp. Apoi furnica îi spuse dragului ei prieten:

— Oaza… Am reușit… Elgo, am ajuns acasă!

* * *

ÎNCHEIERE

Te-ai întrebat vreodată de ce eforturi mari depuse îți aduc rezultate la care nici măcar nu te-ai gândit? Ești vreodată uimit de tiparele auto-distructive ale altora și te întrebi de ce? Această dilemă produce frustrare multor bărbați și femei, iar pentru mine a reprezentat practic o obsesie întreaga viață. Am avut slujbe care mi-au displăcut. Am ajuns să am prieteni ce au avut un efect groaznic asupra stimei mele de sine. Am acceptat sarcini care imediat după aceea m-au făcut să le detest. Am vrut să câștig mai mulți bani, dar am rămas ruinat. Am vrut să-mi creez o viață mai bună, dar am rămas cu frustrarea.

Toate acestea s-au schimbat în 12 noiembrie 1992. Dr. Lee Pulos a ținut un discurs despre psihologie și dezvoltare personală. La un moment dat în timpul discursului a prezentat o statistică bazată pe cercetări științifice fascinante: La naștere omul are aproximativ 120 de miliarde de celule gliale, neuroni activi în creier. Odată cu trecerea timpului, neuronii nefolosiți devin inactivi printr-un proces natural numit degenerescență. Ca adulți, fiecare dintre noi ajunge să aibă aproximativ zece

miliarde de neuroni activi disponibili pentru activitatea conștientă și subconștientă a creierului.

Dr. Pulos a dovedit că în numai o secundă gândirea conștientă folosește aproape două mii de neuroni. În aceeași secundă subconștientul folosește patru miliarde de neuroni. Este un lucru ce merită repetat: într-*o singură secundă* subconștientul folosește patru miliarde de neuroni. Asta înseamnă că în fiecare clipă sunt două mii de neuroni care iau decizii conștiente și *patru miliarde* de neuroni care iau decizii la nivelul subconștientului. Pune-ți întrebarea: „Cine deține controlul?" Conștientul sau subconștientul? Cine ia deciziile? Furnica sau elefantul?

Din 1988 până în 1992 am folosit tehnici de antrenare mentală pentru a ajunge la Jocurile Olimpice de iarnă și a participa la competiția de sărituri cu schiurile. În noiembrie 1992, dr. Lee Pulos a dezvăluit răspunsul care explică potențialul enorm ce există în subconștientul nostru. Pornind de la propria experiență a antrenamentului pentru Olimpiadă și încurajat de ideile importante evidențiate de dr. Pulos m-am angajat într-un proces de definire și maximizare a potențialului uman.

Acest proiect s-a extins până în zona de afaceri. La firma mea de consultanță în afaceri, *Be Invinceable Group*, mi-am propus să adun un grup cât mai mare de performeri de top în afaceri. Împreună vrem să descoperim metode prin care oamenii de afaceri să-și realizeze viziunile și să pună în aplicare strategii prin care să-și eclipseze competitorii. A devenit tot mai limpede că pentru a realiza acest lucru aveam nevoie de o carte despre performanța de top și concentrare. Cum pot liderii să-și atingă adevăratul potențial? *Furnica și elefantul* este rezultatul acestor căutări.

Această carte își propune să schimbe ceva în viața ta. Este o carte ușor și rapid de citit. În această lume a incertitudinii îmbinate cu o tot mai mare criză de timp ne dăm seama că suntem mai predispuși să executăm ce ni se spune decât să găsim soluții noi. Deși *Furnica și elefantul* este concepută ca o alegorie amuzantă, ea dezvăluie strategii eficiente pe care le poți folosi pentru a atinge performanța de top atât din punct de vedere personal, cât și profesional.

O vorbă din popor spune că ne facem singuri destinul. Da, dar această idee nu ia în calcul faptul că mintea noastră nu este doar un instrument conștient. Tot ceea ce se află dincolo este împins către sfera misterelor. Interpretările concrete sunt destul de rare. În această poveste, furnica Adir este o metaforă pentru gândirea conștientă. Elefantul reprezintă subconștientul. Furnica nu-și va putea atinge țelul până când nu va învăța să-și stăpânească și să-și controleze subconștientul.

Încă nu am cunoscut persoana care să nu admită că există cel puțin un mic scurtcircuit între „furnica și elefantul ei". Din moment ce această carte este în mâinile tale, e limpede că și tu vrei să găsești soluții noi vechilor tale probleme. Vezi tu, această carte a fost scrisă special pentru tine, pentru oamenii din echipa pe care o conduci și pentru cei dragi ție. *Furnica și elefantul* este concepută pentru a-i ajuta pe lideri să se înțeleagă atât pe sine, cât și provocările întâmpinate. Este o carte care va schimba în bine rezultatele obținute până acum; și acest lucru se va întâmpla doar citind și aplicând strategiile prezentate. *Furnica și elefantul* este concepută pentru a situa furnica și elefantul pe aceeași lungime de undă.

Noi doi suntem mai mult decât pot concepe „furnicile" noastre. La fel ca cele patru miliarde de neuroni din subconștient de care nu îți dai seama, înăuntrul

tău zace un potențial de dimensiunile unui elefant. Valorifică potențialul fiecărui membru al echipei pe care o conduci și vei obține puterea colectivă a unei turme de elefanți ce se îndreaptă către un țel comun.

Fiecare dintre noi este un lider ce are responsabilitatea să înțeleagă și să-și însușească acest țel comun — „oaza" noastră colectivă, dacă vrei. Puterea noastră interioară împreună cu puterea celor mulți este echivalentă cu o furnică micuță ce îndrumă un elefant puternic. Oaza noastră de satisfacție și împlinire este recompensa obținută.

Puterea noastră interioară împreună cu **puterea celor mulți** este **echivalentă** cu o **furnică micuță** ce îndrumă un **elefant puternic**.

Folosește această carte ca pe un îndrumător. Folosește-o pentru a-i îndruma pe alții. Nu uita cele cinci lucruri pentru a atinge vârful performanței și pentru a menține echipa unită de același țel:

1. Clarifică-ți viziunea

Fă din teamă un prieten, nu un stăpân. Nu știi ceea ce nu știi. Deschide-ți mintea pentru a descoperi oportunități care până acum poate nu păreau evidente. Ia de la zero un țel ce are o semnificație profundă. Călătoria trebuie să merite a fi făcută.

PAS DE URMAT: Găsește *fiorul elefantin*. Găsește emoția ce dă naștere viziunii. Inspiră-ți echipa

prin emoții pozitive. Nu subestima niciodată puterea emoțiilor.

2. Gândește pozitiv

Schimbă-ți convingerile, comportamentul și certitudinile astfel încât să fie în concordanță cu viziunea ta. Închipuie-ți că ți-ai atins țelul și nu doar că îți dorești acest lucru.

PAS DE URMAT: Nu te da bătut. Schimbarea se produce treptat. Adu-ți aminte de conceptul *picăturilor din găleată* ca să eviți frustrarea. Învață să amâni recompensa.

3. Concentrează-te în mod constant asupra performanțelor tale.

Gândește că țelul tău se realizează în clipa prezentă. Exprimă-ți recunoștința în mod consecvent.

PAS DE URMAT: Folosește-te de fire de polen pentru a nu uita să gândești pozitiv. Firele de polen dau naștere țelurilor legate de emoții. Firul de polen personal trebuie să fie în concordanță cu firul de polen al echipei.

4. Consolidează-ți încrederea.

Frustrarea va duce la gânduri negative. Gândurile negative alimentează un mai mare negativism. Acest negativism poate fi un tipar ce distruge încrederea. Două gânduri nu pot ocupa simultan același loc în mintea ta. Înlocuiește negativismul cu gânduri pozitive.

PAS DE URMAT: Identifică tipare comportamentale negative. Odată ce îți dai seama că tu sau echipa ta urmați un tipar al negativismului, întrerupe acest tipar spunând : „Mulțumesc, dar acest

lucru nu face parte din viziunea mea. Viziunea mea este…" Trăiește viziunea.

5. Controlează-ți reacțiile în orice tip de situație.

Se vor ivi circumstanțe neprevăzute. Așteaptă imprevizibilul. Anticipează atât răspunsul tău, cât și pe cel al echipei tale.

PAS DE URMAT: Folosește cartonașe. Creează cartonașe ce prezintă în detaliu scenarii neprevăzute. Experimentează mental cum să faci față cu ușurință acestor situații.

Aplică aceste strategii și te vei întâlni cu mine, Adir și Elgo în Oază.

Vince Poscente

MULȚUMIRI

Să scrii o poveste care să se încadreze în categoria *non-fiction* este unul dintre cele mai dificile lucruri pe care le-am făcut. Dat fiind faptul că bărbații nu trec prin procesul unei nașteri, se pare că o gestație de doi ani pentru o carte este ceea ce m-a adus cel mai aproape de a avea un copil. Și nu în mod surprinzător am de mulțumit mai multor „moașe".

Celor de la *Virtual R & D Team*, vă mulțumesc pentru implicarea de care ați dat dovadă în scrierea acestei cărți. Aproximativ 60 de persoane mi-au comunicat părerile despre prima variantă a cărții. Unii pur și simplu și-au dat cu părerea, iar alții și-au petrecut ore întregi pentru a-mi comunica idei prin care să îmbunătățesc cartea. Pentru implicare și sugestii remarcabile vreau să le mulțumesc în mod special lui Yossi Ghinsberg, Jamie Clarke, Amanda Gore, Steve Cox, Steve Straus, Cary Mullen, Christa Haberstock și lui Steven Poscente. Am o adevărată recunoștință pentru Gail Melvin, Patrick Walsh, Marjorie Snaith, Rand Stagen, Julie Grau, Dale Irvin, Shep Hyken, Cindy Rodella, Barb Bilyeu, Linda Swindling, Paul Frazer, Carol Apelt și Val Majeau. O altă mulțumire

o adresez bunului meu prieten Dale Leicht — ești un ascultător minunat.

Le mulțumesc lui Janice Phelps și lui Susan Hayes pentru sugestiile de editare. Lui David Cottrell de la *CornerStone Leadership Institute*, îi mulțumesc pentru că a fost întotdeauna gata să mă sprijine și să-mi dea o mână de ajutor.

Îi mulțumesc lui Nicole Hirsh de la *Grennleaf Book Group*. Ești un înger de editor. Numai un editor talentat poate face ceea ce ai făcut tu. Cartea a trecut printr-un șir de revizuiri. Nicole, îți mulțumesc pentru efortul depus. De asemenea, îi mulțumesc în mod deosebit lui Meg La Borde. Talentul literar și instinctul tău au făcut ca finisarea acestui volum să fie o muncă distractivă!

Mulțumesc tuturor celor de la *Greenleaf* care au contribuit la redactarea, paginare și aspectul final al cărții: lui Francine Smith pentru paginare și lui Mark Dame de la *Dame Creative*, pentru talentul de care a dat dovadă în crearea copertei. Îi mulțumesc lui Clint Greenleaf pentru susținere. Nu voi uita primele tale comentarii: „Această carte e aur, iubire… *Aur!*"

Mulțumesc, de asemenea, personalului de la *Be Invinceable Group*, condus de Brian Kennedy și Linda Perez, care s-au asigurat că dispun de timpul necesar pentru a termina această lucrare. Dedicarea, angajamentul și profesionalismul vostru sunt o sursă de inspirație pentru mine. Echipa noastră de consultanță nu ar avea același succes fără voi. Le mulțumesc tuturor celor de la *Complete Marketing Incorporated* pentru expertiza voastră în domeniul managementului motivațional.

Karen Harris, Mylnda Skopyk, Mary Ross și Kristina Mullen, transformați munca mea într-o plăcere.

Le adresez mulțumiri profunde tuturor clienților cu care am avut privilegiul să lucrez în ultimii zece ani. Am oferit consultanță în afaceri unui numar de aproximativ de 750 de corporații sau asociații și este o onoare să petrec timp cu mai mult de 600 000 de oameni din întreaga lume.

Nu în ultimul rând aș vrea să mulțumesc familiei: soției mele, Michelle, și copiilor mei, Max, Alexia și Isabella. În fiecare an trebuie să mă împărțiți cu un număr suficient de mare de clienți. Între scris, discursuri și consultanță în afaceri timpul petrecut împreună este prețios și vă sunt recunoscător pentru dragostea necondiționată pe care mi-o oferiți.

CUPRINS

Cum să devii un lider de succes 7

1. Părăsirea căminului familial 9
2. A merge pe cărări bătătorite 18
3. Descoperirea oportunităților 23
4. Călătoria ce merită făcută 34
5. Trezirea conștienței 40
6. Cum să-ți stăpânești emoțiile 46
7. Cum să creezi gânduri dominant pozitive 56
8. Experimentarea și exprimarea recunoștinței ... 72
9. Identifică tiparele comportamentale negative .. 81
10. Așteaptă imprevizibilul 94
11. Pași extraordinari 107
12. Un nou început 111

Încheiere 121
Mulțumiri 127

Editor: GRIGORE ARSENE
Redactor: DORU SOMEȘAN

CURTEA VECHE PUBLISHING
str. arh. Ion Mincu 11, București
tel: (021)222 57 26, (021)222 47 65
redacție: 0744 55 47 63
fax: 223 16 88
distribuție: (021)222 25 36
e-mail: redactie@curteaveche.ro
internet: www.curteaveche.ro

Parabola prezentată în cartea de față vă arată cum puteți aduce succesul în viața dumneavoastră profesională şi personală. Prin intermediul povestirii despre un elefant încăpățânat ce simbolizează subconştientul, o furnică ce reprezintă partea conştientă a minții noastre şi o bufniță înțeleaptă ce are rolul de îndrumător şi mentor, Vince Poscente ne oferă o lectură captivantă, un ghid practic în cinci paşi care, urmați cu strictețe şi abnegație, vă vor conduce spre un alt mod de viață; una în care veți fi o sursă nesecată de inspirație şi motivație pentru ceilalți.

colecția **cărți cheie** 123

Din aceeaşi colecție, editorul recomandă:

Michael Kerrigan ***Ce opțiuni am?***
Chip Heath & Dan Heath ***Idei cu impact garantat***
Randy Pausch, Jeffrey Zaslow ***Ultima prelegere***

CURTEA VECHE CĂRȚI CHEIE

pentru a comanda online sau pentru lista completă a titlurilor publicate la Curtea Veche, vizitează **www.curteaveche.ro**

Designul copertei: GRIFFON & SWANS creative services www.griffon.ro

Curtea veche

începi să afli

ISBN-978-973-669-845-3

5 948486 009276 >

www.curteaveche.ro